

HAJDÚ-BIHARI

Világ proletáriai, egyesüljétek!

NAPLÓ

XVIII. ÉVFOLYAM, 79. SZÁM
ARA: 80 FILLÉR
1961. ÁPRILIS 2., VAS.

Köszöntjük
hazánk felszabadulásának
16. évfordulóját

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Április negyedike

Abog az időben előrehaladunk s az elmúlt események történelmi távlatot kapnak, úgy látszik egyre világosabban s egyre nagyobbak az április 4. történelmi jelentősége. Ezerkilencszáznegyvenötben, azon az áprilisi napon a hadijelentések szigorú, kemény szavai hírt adták, hogy Magyarország területéről az utolsó fasiszta katonát is kiűzték a szovjet csapatok. Azon a napon már egy felszabadult, de úgyszólván romokban heverő ország vette tudomásul a hírt, s az ország első gondolata ez volt: vége a háborúnak, vége egy szenvedéssel, kínal, pusztulással vérrel és könnyel teli időszaknak, most már a béke következik. De az ország azt is tudta: egyben vége egy történelmi korszaknak is, most valami új, más kezdődik. De hogy ez az új, ez a más mit rejti a méhében — azt csak az azóta eltelt évek tárták elő. Most már birtokában vagyunk annak a történelmi távlatnak, amelyből egyre világosabban látszik a nap jelentősége: a magyar nép történelmének egy teljesen új korszaka kezdődött meg április negyedikevel, 1945-ben.

Ezt különösképpen talán nem is szükséges hangsúlyozni azok előtt, akik az elmúlt 16 esztendőnek tanúi, részesei voltak. Láthatják, mint rajzolódott át az ország társadalmi arculata, mint tűntek el a régi, feudális, kapitalista Magyarország vonásai s mint állt a világ elé az új Magyarország. Azelőtt oly sokszor megfogalmazott óhajok váltak valóra, hiszen — amit először kell hangsúlyozni április 4. megértéséhez — a nemzet történelmében már rég elő volt készítve április 4. csak a nemzet gúszbakötött erőinek nem volt meg a lehetősége, képessége rá, hogy önmaga erejéből véghez vigye. A felszabadulásról van szó, a társadalmi, népi felszabadulásról, amelyet oly rég várt már a nemzet legbátrabb közvéleménye. „Tobzódjatok, tobzódjatok, éppen elég volt ezer évig” — mondta Ady aközkről a feudális hatalmasságokról, amelyek és akik a nemzet testét a maguk gyarmatának tekintették, s akiket — most már látjuk — április 4. vetett ki nagybirtokaikból, hatalmukból. „Fel kéne szabadulni már” — így írt József Attila — s kell-e mondani, hogy József Attila vágya — ami a nép szívéből fakadt, minthogy József Attila egy volt a néppel — április 4-vel teljesedett be. Idézhetnénk, bizonyíthatnánk oldalakon át, miként szeretett volna a népnépünk kiszabadulni abból a társadalmi életből, amelyben a „kiváltásokos kevély, nagy tornyai” uralták a nemzet életét: ahol ezernyi népbetegség ötfüldte a népet, mert urai nem gondoltak vele; ahol „cicáztak a szép esendőrötlak” s szavatolták, ki lesz a követ, ahol hárommillió statisztikailag kimutatott ninesztelen és koldusszegény mellett pár tízezernyi „felső réteg” élvezte a magyar föld kinséit. Nincs szükség effajta idézetekre — aki népünk múltbeli haladó törekvéseit egy kicsit is ismeri, tudja, hogy így van: április 4. eljövetele rég elő volt készítve a magyar nép kívánságaiban. Jelezte ezt a sok ezeréves történet is, amelyet azért szabtak ki a múlt rendszer bíróságai, mert sokan voltak, akik szebb, jobb és szabad társadalomért küzdöttek: jelzi ezt az akasztófák erdeje, sortűzek ropogása, amelyekkel az uralkodó osztály a nép szabadsági törekvéseire s a nép legjobbjainak, a kommunistáknak szavaira felelt.

Nem kétséges, hogy a nép egyszer mégis csak összeszedte volna az erejét s kivívta volna ezt az emberibb rendet — de történel-

mi tény, hogy a magyar nép szabadságát az a szovjet hadsereg hozta el, amely a hitleri fasizmust leverte, szétverte a magyar fasizmus erejét is, s meghozta az alkalmat, hogy a magyar nép élhessen a szabadsággal. Szovjet hősök ezrei áldozták ezért életüket, megkímélve a magyar népet még esetleg nagyon hosszú és véres szenvedésektől. Ezért háts örökké népünk a felszabadító Szovjetunió — azért, mert régi, nagy álmait a Szovjetunió áldozata váltotta valóra.

Tudtunk-e élni a történelmi alkalommal? Tudtunk-e élni szabadságunkkal? Azok, akik az elmúlt 16 évnek tanúi, s azok a fiatalok, akik már belenőttek ebbe az új rendbe, a maguk szemével láthatják: igen. A jelenben kirajzolódó új Magyarország arculata napról napra gazdagabb az új élet jeleivel; újságaink napról napra számolnak be annak a történelmi harcnak a sikereiről, amelyek kiinduló pontja április 4. volt. A hatalomra jutott munkásosztály pártja vezetésevel sorra, rendre oldotta meg és oldja meg történelmi küldetését: a szocialista Magyarország felépítését. Hadd hivatkozzunk ismét a történelmi távlatra, amely az elmúlt eseményeket tisztában és egyre teljesebb összefüggésben látatja velünk: ma már látjuk, hogy ennek bevezetője volt az is, amikor 45-ben a földosztást véghezvitte, amikor ledöntve a régi, évezredes kiváltságos kevély, nagy tornyai, a demokrácia első lépéseire tanította a népet. Ennek folytatása vándor, ami az ország építésében, a szocializmus fejlesztésében azóta is végbemert. S az idén — az április 4-re való emlékezők során először — úgy emlékeztünk történelmünk nagy dátumára, hogy a mezőgazdaság szocialista fejlesztésében is döntő győzelemre hivatkozhatunk: hazánkban nemcsak túlsúlyra jutott immár, hanem teljes győzelmet aratott a mezőgazdaság szocialista rendszere.

Szokás ilyenkor mondani: tizenhat év nem nagy idő egy nemzet történelmében. De ez az elmúlt tizenhat év — egy nagy történelmi korszak. Kezdetén: romok, éhség, háborús veszteségek — s a végén: egy merőben új, szilárd népi állam. Urak hatalma helyett a nép hatalma, koldus Magyarország helyett erős, jövőjét bizakodva építő, szocialista útján most már magabiztosan haladó ország, a szocializmus és a béke országa.

A második világháború 1945. május 8-án ért véget, de a mi népünk számára április 4. már a béke ünnepe is volt: hazánk területén akkor ért véget a háború. Április 4. és a béke fogalma emiatt is összefonódott egymással. De amiatt is, mert mindaz, ami 1945. április 4. után történt — a béke jegyében is történt. Amikor az új társadalmat építettük és építjük, a békét is építjük, mert szocializmus és béke — egymással testvér fogalom. Mi már nem vagyunk tehetetlen kis sziget a nemzetközi életben: sorsunk egy a hatalmas, más világok, csillagok kapuját ostromló szocialista világrendszerrel, s ez ad ezen az ünnepen is nagy öntudatot népünknek: felépítjük a szocializmust és sikerrel megvédjük a békét. Nem szólomok ezek — akkor lennének szólomok, ha nem lenne a szavak mögött az elért eredmények aranyfedezete, ha nem lenne mögötte az erőnk. De erőnk van, az új társadalom építésében eddig elért eredményeink önmaguk helyett beszélnek: ezért nézünk sorsfordulónk nagy ünnepén, április negyedikén is bizakodva népünk jövőjébe.

Atadták a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlaját a műanyaggyár dolgozóinak

ÉLÜZEMAVATÁSOK

A Hajdú-Bihar megyei Mechanikai és Műanyaggyártó Vállalat dolgozói 1960. évi eredményes munkájuk alapján elnyerték a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlaját. Ugyanakkor az üzem hetedszer nyerte el az élüzem címet.

A Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlajának átadására szombaton este került sor. Az ünnepségen megjelent Farkas István, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei végrehajtó bizottságának tagja, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára, Gurbán György, a megyei pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője, Szeprenyi Sándor, a Helyiipari és Városgazdálkodási Dolgozók Szakszervezetének főtítkára, Igaz Sándor, a Könyvnyomai Minisztérium helyi ipari főosztályának vezetője, Tokaji László, a Hajdú-Bihar megyei Tanács v. b. elnökhelyettese.

Szeprenyi Sándor átadta a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlaját Nagy Mihály igazgatónak. Farkas István, a megyei párt-vég-

rehajtó bizottság és az SZMT nevében üdvözölte a műanyaggyár dolgozóit, majd átadta a megyei pártbizottság és az SZMT vándorszerlegét, amelyet az üzem dolgozói a munkaverseny-mozgalomban elért sikereikkel nyertek el. Balázs József, a megyei tanács ipari osztályának vezetője köszöntötte ezután az üzem dolgozóit.

Az ünnepség keretében a műanyaggyár hét dolgozójának átnyújtották a kiváló dolgozó-jelvényt és a vele járó kétheti fizetést, öt dolgozónak pedig az oklevelet és a vele járó egyheti fizetést. Ezenkívül 10 dolgozó dícséret oklevelet és pénzjutalmat kapott. Az idén 10 dolgozót küldenek jutalomból a baráti országokba üdülni.

Kamelander Iván, az üzemi szakszervezeti bizottság titkára ez alkalommal vette át a Könyvnyomai Minisztérium kiváló dolgozója kitüntetését, a vele járó pénzjutalommal együtt. A műanyaggyár dolgozói között több mint 50 000 forint pénzjutalmat osztottak ki.

A Debreceni Kötszövő Vállalat

ötödször élüzem. A fiatal debreceni gyár ma 400 dolgozóval termel. A most megtartott élüzemavató ünnepségen — ahol megjelent Tóth László, az MSZMP debreceni végrehajtó bizottságának tagja és Gál István, a Debrecen Városi Tanács v. b. elnökhelyettese — Mester Sándor, a vállalat igazgatója ismertette az eredményeket.

Gál István, a Debrecen Városi Tanács v. b. elnökhelyettese adta át Mester Sándor vállalat igazgatónak a Munkaérdeméretet. A vállalat dolgozói közül több mint százán kaptak jutalmat kiváló munkájukért.

A Terményforgalmi Vállalat

a munkásorség székházában tartott ünnepi termelési tanácskozást, melyen a megjelent Bodó Pálné, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei végrehajtó bizottságának tagja, a vállalat igazgatója, Tarcsai Mihály, a megyei pártbizottság tagja, Bartha János, a megyei tanács v. b. elnökhelyettese és Medveczky Lajos, a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének titkára.

A kiváló vállalat cím viselésére jogosító oklevelet és vándorzászlót az Élelmiszerügyi Minisztérium nevében dr. Szilágyi Pál nyújtotta át, Medveczky Lajos pedig a KPVDSZ

országos elnökségének kitüntetését adta át. Többen kaptak kiváló dolgozó-jelvényt, oklevelet, pénz- és tárgyjutalmat.

A Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár

első ízben nyerte el az élüzem megítéltelét. Április 1-én este hangulatos ünnepség keretében ünnepelték meg az élüzemavató ünnepséget. Megjelent az ünnepségen Tegledy Zoltán, az MSZMP Deb-

Az Ebesi Állami Gazdaság 121 dolgozója kapott kitüntetést és jutalmat

Kettős ünnepség volt tegnap az Ebesi Állami Gazdaságban. A község művelődési otthonában gyűltek össze a gazdaság dolgozói, hogy megemlékezzenek hazánk felszabadulásának 16. évfordulójáról és átvegyék az elmúlt évi kiváló munkájuk jutalmát: az élüzem kitüntetést. Az ünnepségen megjelent Stozicski Ferenc elvtárs, az MSZMF Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Béres József elvtárs, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője. Az élüzem kitüntetést D. Kovács István a MEDOSZ országos elnöksége nevében adta át. Hernyák Jánosnak, a gazdaság igazgatójának. Béres József elvtárs-

recen városi bizottsága párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője, Fazekas Jenő, a vasas szakszervezet területi bizottságának elnöke, Szilágyi Sándor, az építők szakszervezete területi bizottságának elnöke, Benkó László, a Mezőgazdálkodási Iparigazgatóság vezetője és Mátos József, a Mezőgazd. Fejlesztő Intézet igazgatója.

Juhász István, a Mezőgazdasági Gépgyár igazgatója szövegezte az ünnepséget. Ezután Benkó László, a Mezőgazdálkodási Iparigazgatóságának vezetője átnyújtotta az élüzem-oklevelet és a zászlót.

Fazekas Jenő a szakszervezet üdvözlését tolmácsolta. Az ünnepség záróaktusként sor került a tizenhét kiváló dolgozó-jelvény, oklevél és a vele járó pénzjutalmak kiosztására, majd a gyár többi dolgozóit között 38 000 forint jutalmat osztottak szét.

A debrecen 2. számú postahivatal

élüzem-avató ünnepét szombaton délután a postás kultúrotthon helyiségében rendezték meg. Az ünnepségen megjelent Dénes Lajos, a Postavezérgazgatóság munkaközi osztályának vezetője és Király Zsuzsa, a Debreceni Postaigazgatóság vezetője. Az ünnepséget Dobai Ferenc, a 2. sz. posta szakszervezeti titkára nyitotta meg. Üdvözölte a postahivatal dolgozóit az élüzem cím elnyerése alkalmából, majd Dénes Lajos méltatta a debreceni postások kiváló munkáját. Beszéde után átnyújtotta a Postavezérgazgatóság oklevelet Jablonkai Benedeknek, a 2. sz. postahivatal vezetőjének. Az üdvözlőbeszédeket 50 dolgozó megjutalmazása követte.

(Folytatás a 3. oldalon)

Libakerti házacskák helyén épül Debrecen modern lakónegyede, az Új Élet park

Ünnepségek Debrecenben az ország felszabadulásának emlékére

Hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei és Debrecen városi bizottsága, a megyei és a városi tanács végrehajtó bizottsága, a Hazafront és a szak-szervezetek megyei tanácsa április 3-án este 6 órai kezdettel a Csokonai Színházban díszünnepséget rendez. **Gál István**, a Debrecen Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese mond ünnepi beszédet. Az ünnepi műsorban színré kerül Mesterházi Lajos **Pesti emberek** című drámája.

Április 4-én délelőtt 10 órai kezdettel koszorúzási ünnepségre kerül sor az Alföldi-palota előtti szovjet emlékműnél, amelyen részt vesznek a fegyveres erők disztingált egységei is.

Hazaérkezett a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülésén részt vett magyar küldöttség

A varsói szerződés politikai tanácskozó testületének moszkvai ülésén részt vett magyar küldöttség **Kádár János**nak, az MSZMP Központi Bizottsága elsőtitkárának és **dr. Münnich Ferenc**nek, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének vezetésével szombaton hazaérkezett.

A kormányküldöttség szombaton a kora reggeli órákban árutávozott Debrecenre. A küldöttség údvözlésére a debreceni nagyallozáson megjelent **Stoicski Ferenc**, az MSZMP megyei bizottságának titkára, **Ambrus István**, **Biri András**, **Cifra László**, **Farkas István**, **Pallás Imre**, az MSZMP megyei végrehajtó bizottságának tagjai, **Gál István**, a Debrecen Városi Tanács v. b. elnökhelyettese.

A küldöttség több tagja, élén **Kádár János** elvtársal leszálltak a vonatról és szívélyesen elbeszélgettek az üdvözlésükre megjelent megyei vezetőkkel. Budapesti **Bizku Béla**, **Fehér Lajos**, **Fock Jenő**, **Kállai Gyula**, **Marosán György** és **Nemes Dezso**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, **Komocsin Zoltán**, a Politikai Bizottság póttagja, továbbá az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány több tagja, a Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium több vezető munkatársa fogadta a delegációt. Ott volt a fogadtató **V. J. Usztynov** budapesti szovjet nagykövete és a szovjet nagykövetség több munkatársa is. (MTI)

Gromiko Moszkvába indult New Yorkból

New York (TASZSZ) Gromiko szovjet külügyminiszter március 31-én este New Yorkból — ahol az ENSZ-közügylés 15. ülésszakának második szakaszán részt vevő szovjet küldöttséget vezette — hazaindult Moszkvába. Elutazása előtt nyilatkozott a sajtó képviselőinek.

hogy a szegényes gyarmati rendszer teljes és végleges felszámolásáról szóló szovjet javaslat olyan követelés, amelyet maga az élet vet fel. Ugyanakkor óvatossággal kell lennünk, mert mint tapasztaljuk, a gyarmattartó hatalmak távol állnak attól, hogy az ENSZ akaratának megfelelően cselekedjenek. A kongói, az angolai és a nyugat-afrikai helyzet felhívja erre a figyelmet. Most az a feladatunk — mondotta Gromiko —, hogy a legrövidebb időn belül valóra váltsuk a gyarmati országok és népek függetlenségéről szóló nyilatkozat tételét. (MTI)

A küldöttség több tagja, élén **Kádár János** elvtársal leszálltak a vonatról és szívélyesen elbeszélgettek az üdvözlésükre megjelent megyei vezetőkkel. Budapesti **Bizku Béla**, **Fehér Lajos**, **Fock Jenő**, **Kállai Gyula**, **Marosán György** és **Nemes Dezso**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, **Komocsin Zoltán**, a Politikai Bizottság póttagja, továbbá az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány több tagja, a Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium több vezető munkatársa fogadta a delegációt. Ott volt a fogadtató **V. J. Usztynov** budapesti szovjet nagykövete és a szovjet nagykövetség több munkatársa is. (MTI)

Kátyuban az eviani konferencia ügye

Párizs (MTI) Jozef francia államminiszter, akinek oráni sajtónyilatkozata egyelőre

szákcúba juttatta az eviani értekezlet tervét, pénteken már messze elkelt a sajtó képviselőit. Constantine-ban lemondta meghirdetett sajtókonferenciáját, visszatérően Algír repülőterén Párizs orlyi repülőterén sem állt szóba az újságírókkal.

A hivatalos Párizs a jelek szerint pillanatnyilag nem hajlandó változtatni álláspontján, amely az április 7-i kezdettel tervezett francia-algériai tárgyalások elhalasztására vezet. A gaulista kormány még ragaszkodik ahhoz, hogy minden algériai iránnyal "tárgyaljon."

Ybl-díjat kapott egy debreceni mérnök

Dr. Trautmann Rezső építészeti miniszter szombaton ünnepélyesen kiosztotta az év Ybl Miklós-díjakat. A második fokozatot és a velező 5000 forintot kapta **Milgólás Tibor**, a Debreceni Tervező Vállalat főmérnöke. (MTI)

Megnyílt az Osztrák Kommunista Párt 18. kongresszusa

Bécs (MTI) Szombaton Bécsben megnyílt az Osztrák Kommunista Párt 18. kongresszusa, amelyen 21 testvérpárt — köztük a Magyar Szocialista Munkáspárt küldöttei is részt vesznek.

A napirend elfogadása után az Osztrák Kommunista Párt Központi Bizottságának kongresszusi beszámolóját **Johann Kopienig**, a párt elnöke mondta el.

Kopienig a semlegesség szigorú betartását követelte, majd élesen bírálta az osztrák külpolitikát és Ausztria néhány állásfoglalását az ENSZ-ben. Megállapította, hogy az osztrák kormány külpolitikai lépéseit sok esetben nem az ország, hanem a hidegháború híveinek érdekei irányítják, pedig Ausztria jelentősen elősegíthetné az európai béke megszilárdítását, ha baráti alakra helyezné viszonyát szocialista szomszédaival és ha véget vetne annak, hogy az imperialista agresszorok előfutárul használják a szocialista országok, különösképpen a Magyar Népköztársaság elleni provokációk alkalmából.

Kopienig jogos és megillető követelt az osztrák munkásoknak a konjunktúra gyümölcseiből. (MTI)

Szovjet küldöttség érkezett hazánkba a felszabadulás 16. évfordulójára

Hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából szovjet küldöttség érkezett szombaton délelőtt Budapestre.

A küldöttség vezetője **A. P. Kirilenko**, az SZKP Központi Bizottsága elnökhelyettes póttagja, az SZKP Szverdlovsk területi bizottságának elsőtitkára.

Jelen volt a fogadtatásnál a budapesti szovjet nagykövetség több tagja. Ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője is.

A küldöttséget **Kiss Károly** üdvözlötte.

Kiss Károly beszéde bevezetőjében köszöntötte a vendégeket, majd így folytatta:

1945. április 4-én kezdődött az az átalakulás, amelynek folyamán a dolgozó magyar nép örökre megszabadult kizsákmányolótól és elindult a társadalmi, a kulturális, valamint az anyagi felemelkedés szocialista útján.

Hálás szívvel gondolunk és kegyelettel emlékezünk azokra a szovjet hősekre, akik hazánk földjén életüket áldozták a magyar nép szabadságáért a fasiszták elleni harcban. Emlékkük kitörölhetetlenül él népünk szívében és örökké záloga marad a népek közötti testvéri barátságunk.

Büszkeséggel tekintünk vissza a felszabadulásunk óta eltelt tizenhat esztendőre. Elért eredményeink fényesen bizonyítják, hogy élni tudunk a felszabadulás nyújtotta lehetőségekkel.

Kiss Károly beszédét a magyar és a szovjet nép testvéri barátságának a békéért és haladásért harcoló népek összefogásának éltetésével fejezte be.

Az üdvözlésre **A. B. Kirilenko**, a küldöttség vezetője válaszolt.

Tölmácsolta a Szovjetunió munkásosztálya, kolhozparasztsága és értelmisége forró

testvéri üdvözlését, majd így folytatta:

A szovjet emberek tudják, hogy a történelmileg rövid idő — a népi hatalom 16 éve alatt — a magyar nép a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével nagy sikereket ért el az ország politikai, gazdasági és kulturális életének minden területén.

Mi, szovjet emberek, őszintén örülünk a testvéri magyar nép sikereinek, egy részét látjuk benne azoknak a közös sikereknek, amelyeket a megbontatlan barátság, a cselekvési egység és a célok közössége által összeforrt szocialista országok népeinek nagy családja ért el.

A szovjet emberek nagyra értékelik népeink megbontatlan barátságát és kölcsönös sikereit.

Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szombaton fogadta a szovjet küldöttséget.

A látogatáskor jelen volt **Kiss Károly**, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, **Kállai Gyula**, a Minisztertanács első elnökhelyettese, **Rónai Sándor**, az országgyűlés elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, **Nagy Dániel**, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, **dr. Sik Endre** külügyminiszter, **Rapai Gyula**, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője és **Puja Frigyes** külügyminiszterhelyettes.

A magyar államférfiak hosszan, szívélyesen elbeszélgettek a szovjet küldöttség tagjaival. (MTI)

Ami az ENSZ főtitkárát és a főtitkári tisztelet betöltő Hammarskjöldöt illeti, e tekintetben a helyzet ténylegesen. A szovjet kormány — mint már kijelentette — nem nyugszik be ebbe a helyzetbe — mondotta Gromiko.

Az ENSZ-közügylés 15. ülésszakának második szakaszáról szólva Gromiko foglalkozott a Kongói Köztársaságban kialakult helyzettel. Megelégedését fejezte ki azon, hogy a közgyűlés érdemileg megvitatta az a kérdést, bár mint látható, ez nem mindenkinnek tetszik. A Szovjetunió csupán azt akarja, hogy megvédjék a Kongói Köztársaság politikai függetlenségét és területi sérthetlenségét, mint ahogy azt az ENSZ ismeretes határozatai előírják. Most különösen fontos, hogy megakadályozzák Kongó feildarabolását.

Az ENSZ-közügylés 15. ülésszaka — állapította meg a szovjet külügyminiszter — s ezen belül a bizottságokban folyó munka azt mutatja,

megfelelően cselekedjenek. A kongói, az angolai és a nyugat-afrikai helyzet felhívja erre a figyelmet. Most az a feladatunk — mondotta Gromiko —, hogy a legrövidebb időn belül valóra váltsuk a gyarmati országok és népek függetlenségéről szóló nyilatkozat tételét. (MTI)

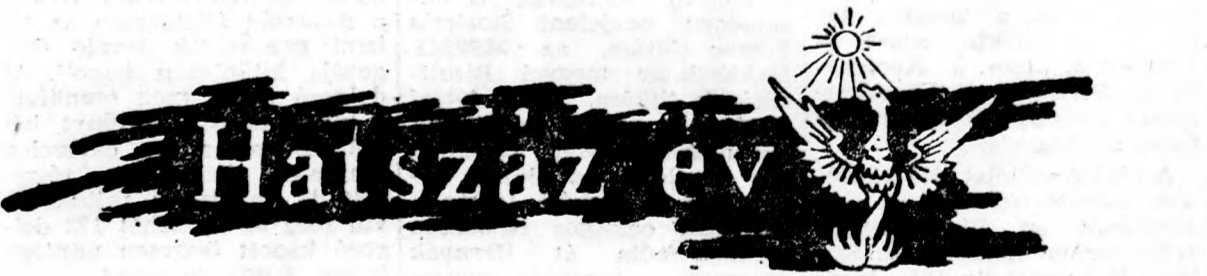
Elutazott Moszkvából Apró Antal

Moszkva (MTI) **Apró Antal**, a Minisztertanács első elnökhelyettese, aki útban az Indiai Köztársaságból, Budapest felé rövid időt töltött Moszkvában. Szombaton reggel elutazott a szovjet fővárosból. Vele együtt utazott Budapestre **Vályi Péter**, az Országos Tervhivatal elnökhelyet-

tese és **Nagy János** követ, külügyminisztériumi osztályvezető, akik **Apró Antal** elkísérték indiai útján.

A repülőtéren **Apró Antal** búcsúztatására megjelent **Novikov**, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese, az állami tervbizottság elnöke. (MTI)

MOCSÁR GÁBOR:

(FEJEZETEK DEBRECEN TÖRTÉNETÉBŐL)

1. Cimec és vácosnév

A mai nappal megkezdjük Mocsár Gábor **Hatszáz év** című cikksorozatának közlését. A Debrecen városi nyilvánosságának hatszázadik évfordulója alkalmára írt cikksorozat; a város történetének érdekesebb fejezeit, részleteit világítja meg. Ezeket a cikksorozatokat hozzá akarunk járulni Debrecen múltjának megismeréséhez és teljesebb megértéséhez.

adat is. Remélem, hogy a most induló sorozattal elerem a célt: megismertetni a nagy múltú város tanulságos történelmét az olvasóval, akit — tudom — érdekkel a történelem, s a múlt olykor legendájában tovább élő alakjainak sorsa. S azt is tudom, hogy a szűkebb haza: Debrecen történelmének népszerű feloldozása nem lehet márcsak „népszerű” ismertetés.

rűn, a haladás szempontjai szerint kell értékelnünk olyan dolgokat, amelyek esetleg másképpen élnék a köztudatban. Lehet, hogy a történelmi képsorozat olvasása közben az olvasó meglepődik olykor: nem azt olvassa városáról, amit tudni vél, vagy amit hallani szeretett volna. Ezt is vállalni kellett olykor, s az sem baj, ha egyik-másik fejezet vitára késztet majd.

Mi lehet a célja egy olyan fajta történelmi képsorozatnak, amely napilapban jelenik meg, s az olvasóközönség széles rétegeihez szólva igyekszik bemutatni Debrecen hatszáz évének legfontosabb eseményeit? A vállalkozás mindenképpen bonyolult — de lehet nagyon hálás fel-

De valahol el is kell most már kezdeni.

A régi Debrecenről szólnak ezek a krónikás írások, abból az alkalmából, hogy a város ez idén ünnepli városi nyilvánosságának hatszázadik évfordulóját.

De hát a város története nem hatszáz évvel ezelőtt kezdődött. Hogy mikor, kik,

ilyen népből, s milyen nyelven beszélők néztek körül ezen a tájon először, s kik voltak azok, akik kezdetleges épületeik emelésével, földkunyhókban vagy éppen sátrakban ezen a ponton — talán éppen az egykori tavacska partján, valahol a mostani Déri Múzeum környékén — először tartósan úgy telepedtek meg, hogy lakóhelyüknek nevet adtak — ezt nem tudjuk. Azt meg ép-penseggel nem tudjuk, hogy mikortól kezdve beszéltekünk ezen a helyen állandó emberi településről. Az ásatások azt bizonyítják, hogy a magyar honfoglalás előtti időkben éltek itt emberek. Az Alföldre leereszkedő, honfoglaló magyarság itt találta azt a fészket, amelyben már azelőtt századokon át pislálolt a tűzhelyek lángja. Találtak itt egy római korabeli sírkövet: a bevésett szöveg szerint **Aelius Victorianus**, a 2. légióbeli helyőrség parancsnoka és felesége, **Casparina Faventina** emelte a sírlemléket lányuknak, **Aelia Concordiának**, aki 17 éves, 8 hónapos és 7 napos korában borította gyászába szerető szüleit korai halálával. Ez a sírkő nyilván abból az időből maradt meg az egykori Cegléd utcai temető homokjában, amikor **Traianus császár** Dáciát — Erdélyt — elfoglalta s a megszállt területeket erős hely-

őrséggel rakta meg. Ezek között ott volt már időszerűségünk után a II. évszázadban Debrecen...

Maradtak ránk szarmata korabeli emlékek is — többek között a város neve is e „maradványok” közé illik.

Mit jelent ez a városnév: Debrecen? Annyan próbálták már megfejteni s e sorok frónáján sokkal képzettebb történészek elnök sem tudtak a vitában véglegesen megegyezni. Így hát csak azt lehet tenni, hogy felsoroljuk az eddigi magyarázatokat. Annyi bizonyos, hogy a városnév eredetét a honfoglalás előtti századokban itt élt népfajok nyelvi emlékeiből kell kimutatni. Őseink ezt a vidéket **Mén-Marót** bolgár fejedelemtől foglalták el, s a város nevével honfoglalás utáni emlékek között 1214—1235 táján találkozunk. Akkor **Debrecen**nek írták, aminek bolgár, török jelentése: „éljen, mozogjon”. De származhat ez a városnév szláv eredetből is, s a legtöbben ennek a helyességét vallják. A „dobre” szót jelent: „jó” — s ilyenformán egész sor megoldás „kínálkozik”: a városnév megkezdésére. Így például: ez a hely termékeny, jó földjéről kapták volna a nevet: „**Dobrezem**”. Óslak meg azt mondják: az Óslakok az itt töltött idejük emlékére mondták volna erről a helyről:

„**Dobridzeni**”, mások szerint a régi szlávok a pusztaságokban épült csárdákat **Dobretzen**nek, azaz jöttevőnek nevezték — eszerint a város neve egy régi csárda, tiszéli pihenőhely nevéből jött. Van olyan magyarázat is, hogy a brečina vagy brezina szláv szó, magyar jelentése az, hogy „nyír”, „nyírség” s a do szócskával együtt azt jelenti: **Nyírségbe**. S mivel a Nyírség valóban Debrecenből keletre kezdődik — így kellene magyarázni a helynév eredetét.

Se szeri, se száma az olykor naivnak és romantikusnak tűnő név-elemzéseknek — ami ha mára nem, arra bizonyíték, hogy a város neve igen régi, hiszen ha honfoglaló őseinktől származott volna, ma nem okozna olyan nagy gondot a megjelölése. Hiszen még olyan, ami érthetetlennek nevezhető helynévnek, mint **Ohat**, megtalálható az eredet — ha az a honfoglalás korából származik. **Ohatról** például tudjuk, hogy egy **Hahót** nevű kun vezért kapták birtokul — az ő nevét őrizte meg a valóban ősi emlékként csendő pusztában a **Hortobágy** szélén.

Minden bizonnyal őseink, akik azt a falucsakát, amelyik az egykori tavacska mellett települt, már itt találták. A nevet az óslakoktól megtan-

Kitüntetések hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából

Szombaton a parlament Munkácsy-teremben kiváló dolgozókat tüntettek ki felszabadulásunk 16. évfordulója alkalmából. A kormánykitüntetések átadásánál jelen volt **Dobi István**, az Elnöki Tanács elnöke, továbbá **Kádár János**, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának elsőtitkára, **dr. Münnich Ferenc**, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, **Fock Jenő**, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, a Politikai Bizottság tagjai és **Losonczy Pál** földművelésügyi miniszter. A kitüntetettek **Dobi István** köszöntötte.

— Akik ma kormánykitüntetésben részesültek, az első között jártak és járnak az új élet megteremtésében, a szocializmus alapjainak lerakásában és erősítésében szolgáló nagy munkában. Ez a forrasza a kitüntetésekben kifejezésre jutó társadalmi megbecsülésnek és elismerésnek — mondotta többek között.

Ezután **Dobi István**, az Elnöki Tanács nevében átnyújtotta a kitüntetésekét.

A kitüntetettek nevében **György Gyula**, az Egyesült Izó Lámpagyár igazgatója mondta köszönetet. Az ünnepség után az Elnöki Tanács fogadást adott a kitüntetetteknek.

A Könyvüpari Minisztériumban szombaton **Nagy Józsefné** könyvüpari miniszter hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából kormánykitüntetésekkel adta át a tárcza kiváló dolgozóinak a szocializmus építésében végzett jó munkájukat.

A földművelésügyi Minisztériumban szintén kitüntetésekkel adták át a mezőgazdasági termelés és a tudományos kutatás terén elért kiemelkedő eredményekért.

Bihari Imrét, a Püspökföldi Gépalomás traktorosztály munkáértrenddel tüntették ki.

A kitüntetések **Tömpe István**, a földművelésügyi miniszter első helyettese adta át. (MTI)

az é

(Folytat)

Mivel **É** lami Gazd üzem lett 1959-hez mint 15 gazdaságba lékenysége százelektől szegszint p kal volt évvel kor gazdaság hogy az e névényekb átlagtermé mázsát, k mesben sz

Ünne

A 17 H gépállomást kapott él múlt évi mául. A szombaton a közösgéi ahová a zókon kívü zetükbe tá tót is. Ré avató ün István, a gátóság h János, a r elnökhelye a megyei gazdasági tője. Kiss mási igazg zetője, Su gyei gépa musa.

A MEZ

A kiváló kitüntetett gyepi MEZ tgepar est Pénzügyi Dolgozók kultúrrotte ünnepséget latnak jár átadásán István, a tóságának zető, Száni ZÖSZÖV jának igaz ván adta vállalat de tetéseket. nevében J lalat igaz

M

Pénteken MSZMP ipari osztá Tudomány dezésében álló üzema zat kezdőd Technika. Az anka

Átadták az élüzem kitüntetések

(Folytatás az 1. oldalról)

Mivel érte el az Ebesi Alami Gazdaság, hogy most élüzem lett? Ime néhány adat: 1959-hez viszonyítva több mint 15 százalékkal nőtt a gazdaságban a munka termelékenysége, az önköltség 5 százalékkal csökkent, a költségint pedig 12,7 százalékkal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Jellemző a gazdaság kiváló eredményére, hogy az elmúlt évben a főbb növényekből így alakult az átlagtermés: búzából 18,3 mázsát, kukoricából — szemében számítva — 24 má-

zsát, cukorrépából 183 mázsát, kenderből 42 mázsát, lucernából 23 mázsát takarítottak be holdankint annak ellenére, hogy a gazdaság jelentős területén volt jégverés. Az állattenyésztésben hasonló jó eredményeket érttek el. Egy liter tej előállítás költsége az elmúlt évben 2,64 forintra, az itatásosan nevelt borjú nevelési költsége pedig kilogrammonként 17,64 forintra csökkent. A növénytermesztésben, állattenyésztésben és értékesítésben együttesen a gazdaság az elmúlt évben 9 309 000 forint eredményjavulást ért el.

Ünnepség a Nagyléai Gépállomáson

A 17 Hajdú-Bihar megyei gépállomás közül a nagyléai kapott élüzem jelvényt a múlt évi jó munkája jutalmául. A kitüntetés átadására szombaton délután került sor a községi kultúrotthonban, ahová a gépállomási dolgozók kivül meghívták a körzetükbe tartozó tsz-ek vezetőit is. Részt vett az élüzem-átadási ünnepségen Mészáros István, a gépállomási főigazgató h. vezetője, Bartha János, a megyei tanács v. b. elnökhelyettese, Fülöp Imre, a megyei tanács v. b. mezőgazdasági osztályának vezetője, Kiss János, a gépállomási igazgatóság megyei vezetője, Suszter Zoltán, a megyei gépállomások főigazgatója.

Mészáros István méltatta beszédében a nagyléai munkáját, majd nagy taps közben átadta a kitüntetést a legjobban dolgozóknak, akik pedig 15 000 forint jutalmat osztott ki.

Debreceni Sándor, a megyei pártbizottság és az SZMT megyei elnökségének oklevelét nyújtotta át a Nagyléai Gépállomás dolgozóinak, akik a megye mezőgazdasági üzemének a versenyében a harmadik helyezést érték el.

Nagy Zoltán, a Nagyléai Gépállomás igazgatója a kitüntetés átvétele után 128 882 forint nyereségrészesedést osztott ki a gépállomási dolgozók között.

Termelőszövetkezeti tagok között

A MÁTRÁBAN

Az Alföldön már tavasz van, de a „Mátra szele” időnként még havat hoz. A kirándulók havas, téli időben roják a hegyi utakat.

Alföldi ember mindig nagy tisztelettel tekint a hegyekre, úgyannyira, hogy néha még a község egyetlen dombját is hegynek titulálja. Nem is olyan régen Budapestten tettek látogatást több mint ötszázan Hajdú-Bihar megyei termelőszövetkezeti tagok. Köztük nagyon sokan

zásban, hogy már nem is gondolnak a termelőszövetkezetekre. A hajdú-bihariakkal néhányan a Heves megyei termelőszövetkezetekből is vannak itt. Ebéd után, vacsora után heves viták alakulnak ki a szövetkezeti gazdálkodásról, a premizálási módszerekről és egyebekről. Jólesik hallgatni ezeket a vitákat. Beszélnek itt ugyan bajokról, problémákról, melyek a szövetkezetek életében előfordulnak, de a vita alaphangja a dicsekvés és nem a panasz.

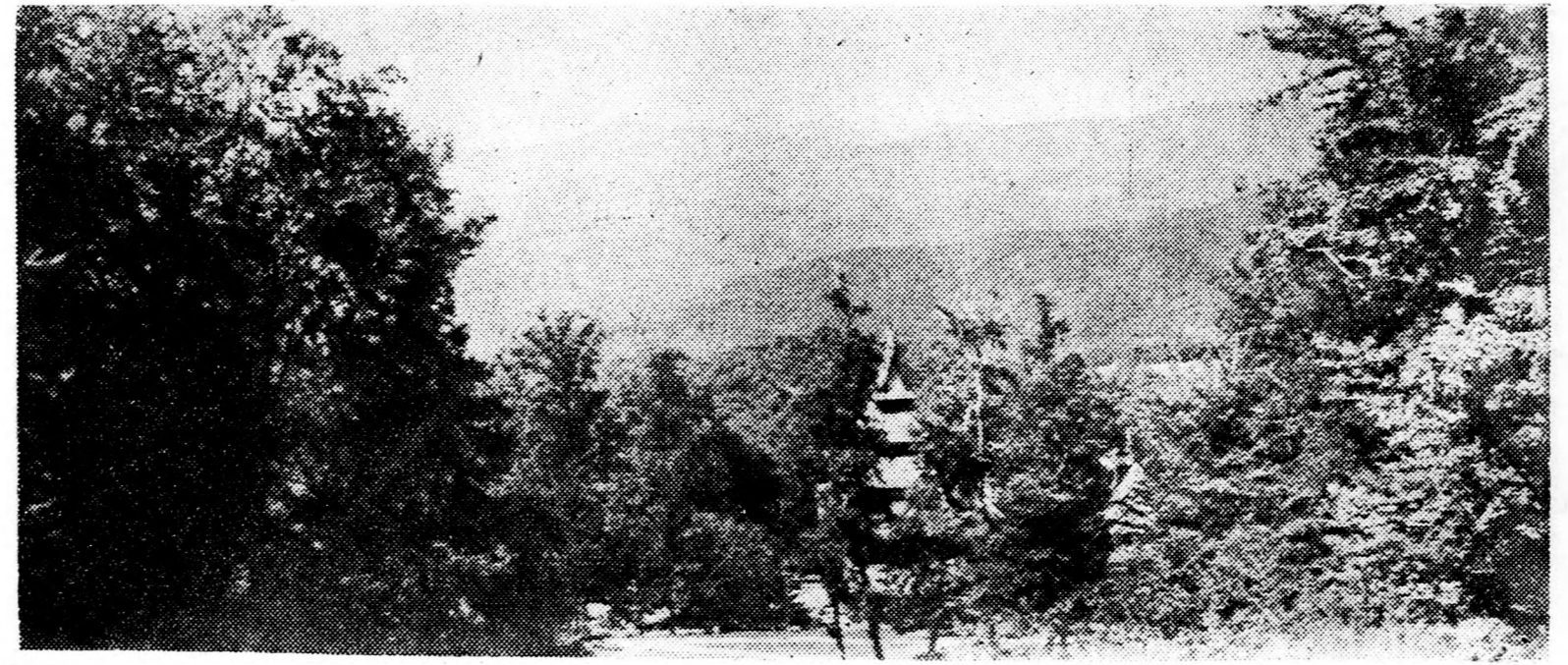
Látogatásunk alkalmával hosszasan elbeszélgettünk az itt üdülő termelőszövetkezeti tagokkal, nemcsak az üdülésről, hanem a szövetkezeti életéről is. Belelőpöztünk a vendégkönyvbe. (Három frakcs már tele ősz óta.) A beszélgetésből, de a vendégek könyv beírásaiból még inkább kicsendül a köszönet hangja mindazokért, amit az épülő szocialista társadalom nyújt a dolgozó parasztságnak. Egy kicsit talán túlzott is ez a sok köszönet. Szinte minden beírás azzal kezdődik és azzal végződik: Köszönetet mondunk a pártnak és a kormánynak, hogy lehetővé tette, hogy itt üdülhetünk. Egy itt üdülő tsz-tag többek között így írja le élményét, érzését a Kékestetőn tett látogatásáról: „Alattunk felhők hőmpőknek, s amikor eloszlik a ködfátyol, kisüt a nap is, mi letekintünk a mélybe, elmulunk. Mily rettenetes távol-

ság, mily elképesztő mélység és magasság váltja itt egymást. Mily parányinak érzem magát az az ember, aki erejével oly hatalmas, aki erejével életet ad a rognak, s szorgos munkával kenyeret kényszerít ki a szikes talajból.

Ez a levél egy kicsit szimbolizálja azt a mélyreható változást, amelyet az elmúlt 16 esztendő alatt elértünk. A felszabadult magyar nép, a munkásosztály vezetésével olyan magaslatra jutott, ahonnan — mint a Kékestető tiszta időben a távoli bergek —, már látszanak a jövő távlatai. S a Parádon üdülő szövetkezeti parasztok nagy meghatottságukban, egy kicsit elfeledkeznek arról, hogy túl azon az áldozaton, amit a Szovjetunió hozott népünkért, túl azon, amit a népi demokrácia vezető ereje, a magyar munkásosztály hozott és hoz az egész nép jövőjéért, maguk a dolgozó parasztok is részesei. Ők is birtokosai a hatalomnak, az országnak és mindannak, amit az épülő szocializmus országa nyújt dolgozó polgárainak.

Az itt üdülő szövetkezeti parasztok egy kis időre most félretették a munkát, a gondot, hogy utána még nagyobb szorgalommal munkálkodjanak közös gazdaságuk gyarapításán, maguk szövetkezetük és az egész ország boldogulására.

Pallás Imre — Kalmár István

esoda hát, hogy elámul, ha akkor jártak először hazánk komolyabb hegyet lát. Így volt ezzel az a 42 Hajdú-Bihar megyei termelőszövetkezeti tag is, akik mint a Termelőszövetkezeti Tagok Biztosítási és Ügykezelési Csoportjának tagjai az Állami Biztosító megyei igazgatóságának szervezésében 10 napos üdülésre érkeztek Parádfürdőre.

akkor jártak először hazánk fővárosában. Érthető, hogy eleinte idegenül mozogtak a házrengetegben. De amikor a látogatás másnapján a Hazafront és a kormány vezetői a parlamentben fogadták őket, már kezdték magukat otthonosan érezni. Tapssal juttatták kifejezésre megértő lelkesedésüket, amikor Kállai Gyula elvtárs, a Minisztertanács első elnökhelyettese üdvözlő beszédében a következőket mondotta:

„Érezzék otthon magukat, mert nemcsak ez a ház hanem ez az ország az önké!”
Most, hogy Parádon meglátogattuk a MÁV-üdülőben pihenő termelőszövetkezeti tagokat, ugyanezt tapasztaltuk. Eleinte idegen volt nekik minden, a Mátra egész környezete, a Kékes, Mátraháza, Galyatető, a recski ércbánya, a parásasvári üveggyár, egyszóval mindaz, ami egy alföldi ember számára valami újat, eddig ismeretlent, különlegest ad. De új volt nekik — s talán ez volt a legszokatlanabb — hogy néhány program szerinti látogatáson vagy kiránduláson kívül mindenki azt csinál egész nap, amit akar. Vagy ahogy ők maguk elmondják: eleinte szokatlan volt a semmiféle szokatlan volt, hogy mindenről gondoskodnak, ami egy üdülőben egy dolgozóknak kijár.

Parádfürdőn jelen is elég nagy élet van. Borkóstolók, turistaházak eszpresszók bizosítják a szórakozást azok számára, akiknek az üdülő társalgója nem nyújt mindig elég szórakozást. Akadt, aki azt mondotta: ha elfogy a pénzem, táviratozok haza, hogy a munkaszámra adjanak előleget. Elvégre életben először üdülök.

Nem kell azért azt gondolni, hogy annyira elmerülnek a pihenésben és a szórako-

...a „komolytalanok” a Ludas Matyi viccén nevelnek.

A MEZŐSZÖV dolgozóinak ünnepsége

A kiváló vállalat címmel kitüntetett Hajdú-Bihar megyei MEZŐSZÖV dolgozói tegnap este a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének kultúrotthonában tartottak ünnepséget. A kiváló vállalatnak járó zászló és oklevelét átadásán részt vett Kádár István, a SZÖVOSZ igazgatóságának tagja, főosztályvezető, Szántó Györgyné, a MEZŐSZÖV országos központjának igazgatója. Kádár István adta át a MEZŐSZÖV vállalat dolgozóinak a kitüntetések. A kitüntetettek nevében Józsi János, a vállalat igazgatója mondott köszö-

szókat, s ismertette elmúlt évi munkájuk eredményeit, melyet a mezőgazdasági nagyüzemek korszerű gépesítése terén végeztek.

Szabics Istvánné, a MEZŐSZÖV igazgatóságának vezetője a földművelésügyi dolgozók, Karsai Sándor pedig a szakszervezetek megyei tanácsa nevében köszöntötte a MEZŐSZÖV vállalat dolgozóit és további kiemelkedő sikereket kívántak az elkövetkezendő esztendőkre is.

Az ünnepség végén kiváló dolgozó kitüntetést és jutalmakat osztottak ki a legjobbak között.

Munka- és üzemszervezési előadásorozat kezdődött a Technika Házában

Pénteken délután az MSZMP városi bizottsága ipari osztálya és a Gépipari Tudományos Egyesület rendezésében nyolc előadásból álló üzemszervezési előadásorozat kezdődött Debrecenben, a Technika Házában. Az ankétot Kéri Tibor, az

MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

adását. Az ankétot Kéri Tibor, az MSZMP Debrecen városi bizottságának ipari osztályvezetője nyitotta meg. A megnyitót követően Csedreky László főmérnök, a Gépipari Tudományos Egyesület társelnöke megtartotta elő-

A MŰANYAGGYÁR hármás kitüntetése

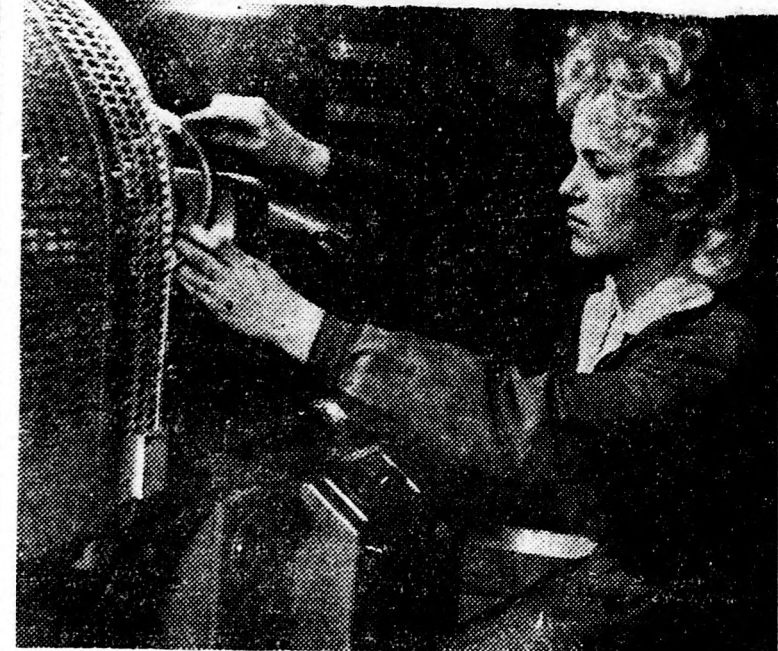

Csekey Lajos szerszámkészítő bakelit présszerszám tervezésén dolgozik.

Amikor először meghallottam a hírt, hogy a Hajdú-Bihar megyei Mechanikai és Műanyaggyártó Vállalatot a Műniztertanács és a SZOT elnökségének vándorzászlájával tüntették ki, s emellett a büszke élűzem cím birtokosa is lett, gondolatlátszások támadtak bennem. Eszembe jutottak azok a gazdasági vezetők, akik oly gyakran emlegetik a kétségtelenül fennálló objektív nehézségeket, ami üzemi munkájának töretlen lendületét gátolja. A velük való beszélgetések alkalmával mindig olyan érzésem volt ugyanis, hogy a nehézségek hangsúlyozása bizonyos belenyugvást is takar, tehát a „nem tehetünk róla” magyarázatot túl kevés ellenállást tanúsítanak ezek a vezetők a gátló okok kiküszöbölésére.

Mindezt azért tartottam

szükségesnek előjáróban elmondani, mert ha valahol mostoha munkakörülményekről beszélhetünk, akkor ez feltétlenül vonatkozik a mű-

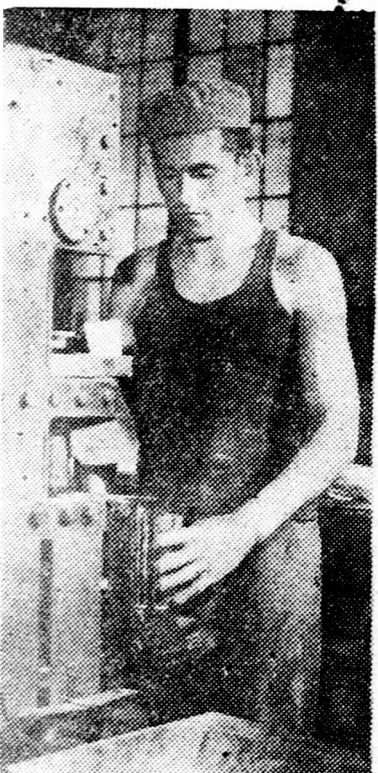
Olaszországból érkezett a múlt év végén ez a modern gép, amelyen Bodnár Antalné belloidos gyógyszerdobozhoz való betéteket készít.

anyaggyára. Hiszen már megalakulásakor, 1952 decemberében, nagyon nehéz viszonyok között kezdte meg tevékenységét a Kossuth utca 49. számú ház egy kis helyiségében, s olyan gépekkel, amit a MEH-től vásároltak, s a dolgozók maguk alakították át, hogy egyáltalán valamire felhasználhassák. Egy esztendővel később tovább bővült a vállalat „gépparkja”: a régi olajmalomból átvették a sajátológépeket, hogy azokkal műanyagot sajtoljanak. Ezt követően azután 40 emberrel megkezdődött a termelés. Többnyire bakelit árukat állítottak elő: üvegszálakra csavarható kupakokat, különféle dugókat. 1953 végén bővült a vállalat, a Diószegi úti börgyárban kapott egy nagyobb helyiséget, ahol a szerszámműszert rendezte be.

A későbbiekben a börgyárnak szüksége lett a helyiségre. Ekkor kezdődött meg azután a műanyaggyárnak ma már szinte legendás szétszórtsága. Mert hiába voltak elhelyezési nehézségek, az üzem állandóan fejlődött, egyre nagyobb szerepet vitt a tanácsvállalatok között, ami — a műanyag használati tárgyak iránti fokozódó igények következtében — teljességgel érthető. Így ma ott tart a vállalat, hogy a Bem téren két helyen, a Kossuth utcán a 36. és 49. szám alatt, a Péterfia utcán a 25. és 32. szám alatt és a Fűvészkert utcában dolgozik egy-egy részlege a Kétmalom utcai központtól kívül.

Nos, ezek után talán most már mindenki előtt világos a bevezetőben leírt utalás az objektív nehézségekre. Ilyen széttagoltság semmiképpen nem lehet hasznos a munkafegyelmegszilárdítására és ebből következőleg a termelékenység megkímált mértékű emelésére.

Eppen ezért érdemel meg minden dicsőretet a vállalat

Török József, a fröccsöntő-üzem egyik legjobb dolgozója szappantartó betéöntése közben.

1955 óta dolgozik Jámor Gyuláné a vállalatnál. Kiváló dolgozó jelvényt kaptak MEO-s, aki sokat tett a minőségi ellenőrzés színvonalának emeléséért. Tagja a november 7-én oklevelet nyert Hámán Kató szocialista brigádnak.

A felsza badulás ünnepére üzembe helyezik a Petőfi téri színes szökökut

A téli szünet után már megtartották Debrecen legszíves szökökútjának, a Petőfi téri színes szökökútjának a próbüzemeltetését. Nincs semmi hiba, és így felsza badulásunk ünnepére üzembe is helyezik ezt a szép, színes szökökutot.

A Kossuth-szobor előtti szökökút még nem kezdte meg működését, ugyanis némileg átalakították: a pécsi majolikagyárból rendelt díszes figurákkal ékesítik.

18 500 pár cipőt készített tavaly a debreceni Cipő Ksz

A napokban tartotta mérlegző közgyűlését a debreceni Cipő Ksz. A közgyűlésen Lovász Péter, a Ksz elnöke számolt be a múlt év eredményeiről. A Ksz az 1959-es évben 17 000 pár cipőt készített, 1960-ban pedig 18 és fél ezret. Emellett munkakézsőbb cikkeket készítettek, mint azelőtt. A közkeveltté vált, úgynevezett gojzer varrott sportcipőkből tavaly több, mint 3000 párt készítettek. Méretes boltot nyitottak a Péterfia utcán. Növekedett a dolgozók átlagkeresete is. A tavalyi eredmények alapján kétheti munkabériségnek megfelelő nyereségesszedést kaptak a dolgozók.

Az 1961. évi terveik szerint az év végéig duplájára kívánják növelni a termelést, és ezt a fokozott gépesítéssel érik el.

A közelmúltban keresztülvártó és villanymeghajtásos

Olvasóink ÍRJÁK

Törzsvendégek előnyben?

Az igaz, Debrecenben a Lé-tai út 1. sz. alatt levő földművelésügyi irodában nem panaszolhatóan az úgynevezett „törzsvendégek”, mert a bolt dolgozói messzeemenően gondoskodnak róluk. Az egészben mindössze csak annyi hibát látok, hogy ez mások rovására is történik, ez pedig sehogy sem egyeztethető össze a mai kereskedelemre érvényes elvekkel.

Az elmúlt vasárnap történt, hogy családommal lakásomon egy üveg sört szerettem volna elfogyasztani, s el is indultam, hogy beszerezzek egy „családit”. A környékben csak az említett italboltot találtam nyitva, így ide mentem be vásárolni. Utam azonban sikertelenül végződött. Sajnálattal közölték velem, hogy a családi sör kifogyott és csapolt sört is csak egyetlen korszóval adnak saját fogyasztásra, úgymond „kihordásra” nem mérnek sört, mert akkor nem marad a törzsvendégeknek.

Távol áll tőlem, hogy megbántsam ezeket a törzsvendégeknek titulált embereket, de néhányan közülük már erősen ittas állapotban voltak. Csodálkoztam, hogy amikor az alkohol elleni mozgalomról beszélünk, ezeknek az ittas embereknek a kedvéért pontosan olyanok szorulnak háttérbe, akik nagyon jól ismerik és betartják a józan mértéket. A panaszkönyv átadását megtagadták. Ezzel zártul a sörvásárlási próbálkozásom.

Lovas Miklós, Debrecen

Hová lett a nyugdíj?

A közelmúltban igen komoly anyagi zavarba hozott a posta, mert nem kaptam meg nyugdíjamat. Edecsanyam temetésére utaztam február 23-án, és amíg odajártam, a pénzeszelelő kifizetője kihozta a nyugdíjamat, ám mivel lakásomon nem talált meg, visszavitte a pénzt a postára. Visszaérkezésemkor — március 5-én — megtudtam, hogy mi történt, és mindjárt másnap bementem a postára a nyugdíjaimért. Itt azonban azt mondták, hogy a pénzt Budapestre küldték a nyugdíjintézethez. Azonnal expressz ajánlott levelet küldtem a nyugdíjintézetbe, és kértam, hogy az esedékes és az elmaradt nyugdíjaim egyszerre küldjék meg. Az intézettől rövidesen meg is érkezett a pénz, de csak az egyik része, a februári összegről nem tudtak semmit. Ismét elindultam a postára március 30-án felvilágosítást kérni. Keresetek, kutattak a pénz után, míg végül is kiderült, hogy megismek a debreceni postán maradt a pénzem. Megnyugtattak, hogy menjek haza, rövidesen kikézesítik. Szóval tettem eszet, kifejeztem rosszallásomat, hogy egy hónapig visszatartották a nyugdíjamat. Elmondtam, hogy ez az eset megnehezítette az életem elmúlt hónapját. Szavaimra azt a választ kaptam, hogy örüljék, mert végül is megkerült a pénz. Elutasítón bántak velem, mintha a hibát én követtem volna el. Hogyan történhet meg ilyen eset?

Lengyel Katalin
Debrecen, Lorántffy u. 9. sz.

Klinikai előadások terhes asszonyoknak

A debreceni Orvostudományi Egyetem szülészeti és nőgyógyászati klinikáján a város terhes anyai részére április-május hónapban a következő előadásokra kerül sor.

Április 7. Terhesbeesés, korateresség. Előadó: dr. Bazsó János klinikai tanársegéd.

Április 14. A terhes nő életmódja, a terheség higiénája. Előadó: dr. Jakubecz Sándor klinikai tanársegéd.

Április 21. A szüléset története. Előadó: dr. Fekete Imre klinikai tanársegéd.

Április 28. A terhesesség dietetikája. Előadó: dr. Takács István klinikai tanársegéd.

Május 5. A méhenbelüli magzat körülményei, növekedési, táplálkozási viszonyai, születési időpontja. Előadó: dr. Bazsó János klinikai tanársegéd.

Május 12. A szülés lefolyása. Jós-lófajások, szülétfajások. Előadó: dr. Jakubecz Sándor klinikai tanársegéd.

Május 19. Születési fájdalmcsillapítás. Előadó: dr. Fekete Imre klinikai tanársegéd.

Május 26. A gyermekágy problémáit. A szülés utáni ellenőrző vizsgálatok jelentősége. Előadó: dr. Takács István klinikai tanársegéd.

Az előadások időpontja és helye a szülészeti klinika tanterme a fent ismertetett napokon dé. 3 órakor.

Az előadásokon a terhes nőknél kívül más érdeklődők is részt vehetnek.

Simon Jenő

Kedden nyílik Bakoss Tibor festőművész emlékkiállítás

A Tudományos Ismeretterjesztő társulat művészeti szakosztálya a pedagógus művelődési otthon, a Hajdú-Bihar megyei Tanács és a Debrecen Városi Tanács a város haladó értelmű képzőművészeti műtárából elsőnek Bakoss Tibornak, a nagy tudású aquarel-mű-

vésznek emlékét idézi, amikor műveiből a Déri Múzeumban retrospektív tárlatot rendez. A kiállítást Végvári Lajos művészettörténész, a Képzőművészeti Főiskola tanára nyitja meg április 4-én délután 4 órakor. A kiállítást dr. Tóth Ervin műtörténész rendezte.

Bulgáriai vendégszereplésre utazott a Debreceni Népi Együttes

A Debreceni Népi Együttes szombaton reggel kétheti vendégszereplésre utazott Bulgáriába. Ez a vendégszereplés viszonzása a Blagojevgrádi Állami Népi Együttes három esztendővel ezelőtti Debrecenben tett látogatásának. A Debreceni Népi Együttes előreláthatólag Szófiában,

Blagojevgrádban és más nagyobb városban tart előadást. A régi műsorok mellett bemutatják a Csodafurulya című táncjátékot, valamint a Toboroz című táncot. Az együttes előadásain fellépnek: Tibay Kriszta operaénekesnő, valamint Virágos Mihály Liszt-díjas operaénekes, a Csokonai Színház művészei.

Németh Gyula és Kovács Dénes

Németh Gyula azok közé a fiatal magyar művészek közé tartozik, akiknek a számára a felszabadulás hozta meg tehetségük kibontakoztatásának lehetőségét. Tanulmányait 1946-ban kezdte meg a Munkás Kultúrmozgatók karnagyképző intézetében, majd 1948-ban ösztöndíjjal Leningrádba került, s az ottani híres konzervatóriumban karmesterképző szakot végezte el.

Március 29-én este az Országos Filharmonia nagyzenekari bérleti sorozatában megtartott első debreceni hangversenyén kitűnő képzettségű, precíz, biztos kezű karmesterként ismertük meg. Előadóművészetének több vonatkozásban felismerhetők az orosz iskola jegyei. Így például nyilván ezzel és rendkívül temperamentumos egyéniségével magyarázható, hogy Beethoven bizonyos mértékig a klasszika és a romantika határára álló művészetét inkább a romantika oldaláról próbálta megközelíteni — meg kell mondani, hogy igen meggyőzően és a művészi hittelesség határain belül. Művészi egyéniségének romantikára hajló vonásait megismerve még elismerésre méltóbbnak tartjuk műsorának összeállítását, amelyben a

Beethoven-estie

karmester fő produkciójaként Beethoven II. szimfóniáját szerepelt. Ez a mű egyike a legtrikábban játszott Beethoven szimfóniáknak, jól lehet ez csak a hangversenyközönség egy részének sznobizmussal és a karmesterek sikerhajhászásával magyarázható. Pedig amint azt ez a hangverseny is bebizonyította, ezzel a művel is lehet nagy sikert elérni. A szimfónia előadása megérdemelten aratott lelkes tapsvihart, mert a karmester valóban maradéktalanul érvényre tudta juttatni a partitúra minden szépségét. Egyetlen zavaró körülmény volt Németh Gyula dirigálásában: a kissé túlhajtott mimika és a pókok exponálása. Azok kedvéért, akik nemcsak hallani, hanem látni is szeretik a produkciót, helyes lenne ezeket kissé mérsékelni.

A hangverseny szölistája, Kovács Dénes a Hegedűversenyt játszotta. Tiszta, sallangmentes, rendkívül kulturált hedűjátéka igen nagy művészetben részesítette a hallgatóságot. Hegedűjének

hangjában azonban ezúttal volt valami kis bágyadság, vivőereje nem szárnyalt a megszokott lendülettel. Amikor ennek ellenére ismételt hangsúlyozzuk a produkció élményszerűségét, megjegyezzük, lehet, hogy a fent említett jelenség csak a szólista és a karmester egyéniségének és felfogásának eléggé ellentétes vonásából fakadó kontraszt-hatásként jelentkezett.

Dicsőretet érdemel a debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar, amely Németh Gyula kezei alatt mind hangzásban, mind precizitásban ritka magas nivójú produkciót nyújtott. Még a sokat emlegetett tisztaság terén sem akadt különösebb hiányosság, egyedül a pianók és a pianissimók hagytak kielégítetlenül, hiányzott belőlük a hang szépsége, pusztán dinamikai különbséggé sülyedtek.

A magas művészi színvonalú hangversenyről kelemes érzésekkel távozunk.

ALBA REGIA

(Magyar film)

A magyar történelem nagy sorsfordulója, a felszabadulás többször meghitté már film-művészeinket. A jószándék minden esetben elvitathatatlan volt, de az igazi művészi ízzal, a meggyőző atmoszférával olykor-olykor hiányzott az alkotásokból. Az *Alba Regia*, mely felszabadulásunk 16. évfordulóján kerül a közönség elé, sok vonatkozásban

új utakon

halad, s mindenképpen új színt jelent az utóbbi időben megszorított magyar filmgyártásban. Ez a film egy költői szépségű szerelem kibontakozását állítja a középpontba, hogy a mindvégig érzékeltető és szokványosnak nem mondható esemény sor kapcsán lelkesítsen, érveljen, bizonyítson és hirdessen örök időkre érvényes igazságokat. Súlyos tévedés lenne azonban, ha az *Alba Regiát* egyszerűen csak szerelmi történetnek tekintenénk, hiszen drámai erejét, hitelességét éppen az adja, hogy a társadalom és az egyén, a történelem és az ember kapcsolatá-

nak együtthatóit keresi s művészi szintézisben teremti meg, bebizonyítva, hogy a második világháború poklában a győzelmet Alba és a hozzá hasonló egyszerű, sokszor névtelen hősök vívták ki, akik emberek maradtak az embertelenségben, akik felismerték a fasizmus elleni küzdelem szükségességét, s következetesen vállalták az áldozatokat, a harcot, a megpróbáltatásokat káivariáját.

A mondanivaló elsősorban Alba, a szovjet híradóslány alakjában testesül meg: emberségből, becsületből, emberhelyállásból mindig jól vizsgáljuk, s példát mutat szerelemének, a magyar orvosnak, Hajnal doktornak, aki a semlegesség hamis álarcát igyekszik magára erőltetni s a passzívitás bélyegéből csak nagysókára szabadul meg, mikor végre meglátja az összefüggések láncszemeit.

Alba alakját nagy szeretettel s ezer színből formálták meg az írók. Nem semmi! Huszár figuralitása a vásznon, hanem — mint a szovjet *Emberi sorsban* vagy a *Balladában* —

táncjelenet (bravúros és felejthetetlen!), a náci tiszték bemutatását, a kórházi képsort, Alba és Hajnal szerelmének ábrázolását. Részben Szemes részben a forgatókönyv hibája viszont, hogy a film ritmusa helyenként megtörik. Véleményünk szerint a bevezetés és befejezés megkomponálása is nagyobb gondot igényelt volna. A rendező elgondolásait mindenben segíti Hegyi Barnabás finom árnyalatokban és gazdag megfigyelésekben bővelkedő fényképezése és Szokolay Sándor stílusos kísérőzenéje.

Tatyana Szamojlova,

A *Szállnak a darvak* Veronikája sok megnyerő színnel, megragadó vonással kelti életre a szovjet katonalány figuráját, de egyéniségéből nem hiányzik a női báj sem. Beszédés szem- és arcjátéka, kifejező mozdulatai, kedves idegenszerűséggel hangzó mondatai bizonyára sokáig megmaradnak a néző emlékezetében. A világhírű szovjet film-színésznő játéka is igazolta, hogy az egyszerűség és természetesség — a nagyság elengedhetetlen feltétele.

Gábor Miklós Hajnal doktor megszemélyesítője jól hangsúlyozta a vívódást, töprengést, a lelkiismeret ébredését — a szerep adta lehetőségeken belül. Tetszett Váradi Hédi az apólcó szerepében. Egy-egy kitűnő karakterfigurát vitt vászonra Ráday Imre (dr. Konrád), Kautzky József (Helmuth), Sinkovits Imre (Gestapo-tiszt) és Besenyey Ferenc (szovjet őrnagy), de a legkisebb epizódszerepek alakítói is gondos színészi munkával oldották meg feladatukat.

Az *Alba Regia* a magyar filmgyártás legjobb hagyományait követi s művészi eredményeit tekintve szerves folytatásként illeszkedik abba a sorba, melyet a *Talpalatnyi föld*, a *Körhinta*, az *Szakadék*, a *Vasvirág*, az *Édes Anna* jelent. Reméljük és hisszük, hogy ez az alkotás a magyar filmművészet rég várt fejlődésének és fellendülésének egyik előhírnöke.

(v. j.)

Szabadság

„Felirlak én.”

Ott élsz a házfalakban karján piros padoknak papirom fehér sikkján a szívben és a szemben

A vágy a földre rajzolt porba a sziklás hegyekre felhők tűnő havára vulkánok kráterére

A vágy az égre rajzolt üvöltött és jajongott A bator rázza rácsát s az ökle gyöngye véres

Mi maradt hát belőled a biztonság fiának A kornak mely tebbened és érted érted éi csak

A költő hova írjon hisz lát és olvas egyre szemekből tenyerekből járdák fehér kövéről

Még nem jártam a Piavé mellett napagám medrében alszik Nincs karja amire hajtsa fejét egy srappnell leszakította

Nagyapám kicsire töpörödött aszállt szilva jut az eszembe róla két kezén két erek ülnek csöndesen mint ő a kapu előtt

Nekem miattuk fel kell írnom imádság helyett minden reggel váljon újaim mozdulatává s szerelemmé az ölelésemben

Felirlak önmagamra agyamra és szívemre ki ne töröljön semmi senki belőle többé

Apám másoknál volt cseléd aratta mások kenyerét És nyáron állt a dob felett idegen gépet etetett

A kicsurgott mag vére volt egy félmaréknyi bére volt Nem sirt és nem káromkodott a szava lassan elfogyott

Most tanácselnök Gondjai szaporodnak mint ráncai Csak ennyi történt A világ ezen mérte meg önmagát

Felirlak téged annyiszor amennyi perc az évben de senki konokabban és senki biztosabban

Apám írt: bizonyosat én írlak: benned élünk a napok újra írnak a percek újra írnak

Az ember ir fel újra csúcsára napjainknak olvassa aki lát itt olvassa aki él itt

És nap légy levegő légy friss víz minden pohárban kovász kerek kenyérből és hit és erő szándék

Hát ezért újra s újra felirlak én a fákra felirlak és a földre papírra fellegekre

Bényei József

ERDEI ÚT

Fent számt az érz az omló fellegekben, a Hold sápadt búzáját sórva jár, Itt lenn a csend — vén, hallgatag madár — a fák között kihűlt fészkeire lebben,

Sötét pelyhekben hull körém az éjjel: az álmos bokrokon kupacba gyűl, A tölgy árnyéka lágy mohára dől, s már hűvösét a harmat hinti széjjel.

Eltévedt szél kutatja ét zörögve a halk avart, a lenge lombokat — s mint félálomban illő gondolat: állat-szem gyűl s eltűnik mindörökké.

NIKLAJ ADÁM

— Ne papolj itt! — kiáltotta dühösen a gróf és végigvágott korbáccsal az öreg kezén. — Engedd a lovam!
De János bácsi bekapaszkodott a kantárszárába és görcsösen tartotta.
— Nem engedhetem el, kegyelmes gróf úr, mert én igen sokat adtam a hazáért, a nagyobbik fiamat, egy kiváló halászt, egy olyan halászt, akinek nem akad párja a Tisza partján... oszt én ő helyette nem kapok semmit?
A gróf tovább rángatta a kantárszárat és kiabált.
— Engedd a lovam és korbádj innen!
De János bácsi nem engedte és tovább beszélt.
— Kegyelmes gróf úr! Én semmi mást nem kerék, csak a Tiszát, annak is csak a tiszta részét, a vizet, az hadd legyen a miénk, a föld, az erdő, a rét, meg a legelő maradhatna a kegyelmes gróf úrnak, csak a Tiszát adják nekünk, hiszen úgyis tudom, hogy a fiam a Tiszáért halt meg, mert ő azt nagyon szerette... biztosra veszem, hogy az volt az utolsó gondolata is, a Tisza.
— A Tisza az enyém! Itt én kiáltotta a gróf. — Engedd a lovam, mert ha nem, végigvágok a pofádon is ezzel a korbáccsal!
— Nem engedem, egészen addig nem engedem, amíg nekünk nem adja a Tiszát.
A kegyelmes gróf úr nem lesz azzal szegényebb. A sás, meg a nádas maradhat, csak a vizet adják nekünk, azt a kis tiszta vizet a közepé... annyit csak megér az én fiam, az a kiváló halász...
A lovaglókorbács lesújtott. Mint a Tisza a hatalmas, rögzös, burzadás hatáiban, úgy ácskaringózott egy keskeny vertyolój az öreg arcán. A kis vertyolój gyorsan kicsapott medréből és elöntötte az öreg egész arcát. És a kor-

bács sújtott másodszer is. Az öreg felzokogott.
— Kegyelmes gróf úr! Hát ezt érdemlem én a fiamért? Egy olyan kitűnő halászt osztorcsapást kapok? Kegyelmes gróf úr, hát legyen szíve. Az én fiam a hazáért...
— Takarodj! — ordított a gróf. — Majd adok én neked hazát, meg Tiszát, te ruhés kutya, te... te vén tolvaj, te! — És a gróf még háromszor csapott korbáccsal az öreg arcára, amelyen már úgy ömlött szét a vér, hogy a Tisza sem kerül jobban, amikor megárad. A gróf megsarkantyúztatta lovát, a ló előreguggolt és az öreg teste lerogyott. Lerogyott. Le. Nem az arcán sajnó fájdalomtól, hanem annak a gyöttrő, nagy fájának a terhetől, amit a szívében érzett.
A gróf másnap elküldte egyik emberét a halászhoz és azt üzenté:
— A Tisza az enyém! Itt én parancsolok. A Handa-családot kitiltom a Tiszáról. Amíg én élek, ezen a vizen nem halászhatnak...
Igy hangzott a gróf parancsa és a halászok némán végighallgatták. De este, amikor sejtelmes dalokba kezdett a Tisza, túlkérn elindult nyolc karcsú csónak, megrakva ökök nagyságú kövekkel. A halászok nyugodtan ezvezték a halásztól felé. Ott állt a gróf tornyos kastélya a víz szélén, a hullámok vezértalát mosták. Csillogott már minden ablak. A nyolc csónak megállt a falak árnyékában és a nyolc halász felemelkedett az ülőkéről. Alakjuk kinőtt a vízből, árnyékuk meg beledől a mélységbe. Az alsó sor ablak mögötti teremben már gyülekeztek az urak vacsorára. A fiatal Handa János, aki a halászok vezére volt, mintha várostrom kezdődne, döngő hangján így kiáltott:
— Tűz!
A Tisza felett riant a kiál-

tás, megrezgett tőle a nádas, csendült a víz, az est, s a következő pillanatban kőzapor zúdult a fényes ablakokra. A hatalmat és a pompát csillogtató ablakok pillanat alatt roppantak szerte, csörömpölve hulltak bele a Tiszába és az üvegdarabokat elnyelte a víz. A kövek meg bent csapkodtak már a fényes teremben, a jégsima padlaton, az asztalon, a tálakban és az urak hátán. Olykor-olykor, ha egy kő nem talált, visszapatant a falról és nagy csobbanással merült el a Tiszában. Mire az urak észhez tértek, a nyolc karcsú csónak már el-

tűnt a nádasban. Másnap csendőrök gyötörték a Tiszát. Keresték a halászköteket, akik megostromolták a grófi kastélyt. Kint voltak mind a vizen. Az öreg Handa János bácsit elfogták. Partra vitték és megkötözték.
— Hol a fiad? — kérdezték tőle.
— Meghalt a hazáért — felelte.
— Nem az, a másik.
— Őt könnyű megtalálni, mert itt van a Tiszán. De a Laci fiamat keressék meg. Hozzák haza legalább a csontjait...
letkeztek és nem száradtak ki még akkor sem, amikor a folyót már gátak közé zárták. A tavak megmaradtak. Vízük szétáradt a földben. Elpocsványosított vagy tizezer holdat és ezt a területet dűsan benötte a nád. A végtelen, zúgó rengeteg elrejtette Handa Jánost. A csendőrök nem mertek utána menni, mert nem ismerték a mocsárt. Az öreg Handa Jánoson álltak bosszút. Félholtra verték, azután kilökték az utcára. Annyi ereje volt még, hogy elvánszorogott a házáig. Akkor meglátta a Tiszát. Ott csillogott a szelíd,

kedves, halott, de örökké élő folyó a háza előtt. Az öreg szomjúságot érzett, gyötörte a belső láz. Inni akart a Tiszából. Odavonszolta elgyötört testét a vízhez. Lehasalt. Talán ivott is. Még egyszer, utoljára a Tisza vizéből, mert ott találták meg, holtan, arccal a vízben. Megfulladt. Kezre a partot markolta. Bizonyára fel akart állni, de nem volt már ereje hozzá — belemerült az iszap illatú, szomorú Tiszába...
Hát az ifjabb Handa János? Ott élt a nádas közepén. Nád-kunyhót épített magának, kibélelte jó puha sással. A tűz sohasem hunyt ki a kunyhója előtt. Ugy élt, mint egy remete, mint egy hajdani pákász. Madarak húsát és tojását ette. Fűzesszöböl font kosárral csikot fogott és megsütötte. Kileste a vaddisznók járását. Ha egyedül jött a vad, kinyitotta biciskáját és lesre állt. Nem félt. A kést egyenesen az állat torkába döfte.
Igy élt. És körülte ágyúk döngöttek. Nem tudta hol, meről, merre, mert körülfogta a hatalmas nádas. De egyszer kibélelték az ágyúk is. Valahová messzire mentek. És Handa János akkor úgy érezte, előjöhet...
A faluban már senki sem várta. Azi hitték, elpusztult. A falun november végén áthaladt a front, ekkor pedig már január volt. Senki sem gondolta, hogy Handa János előkerül.

Január kilencedikén hagyta el a kunyhóját. Néhány óra múlva elérte a nádas szélét. Körülnézett és ment tovább. Délután volt, amikor megjelent a házuk udvarán. Magas, hajlott alakja félelmetes volt. Szakálla megnőtt és eltakar- ta arcát. De a halászok megismerték. A havas Tisza-parton rianna szállt szét Sórom Gábor kiáltása:
— János! Handa János!
A halászok körülfogták. Elmesélték neki mindent. Hogy mi történt. Az apjával, a házával, a gróffal... Az emberek elmondták neki azt is, hogy a gróf földjét már osztják.
— Oszthatják? — kérdezte hal- kan. — Hiszen akkor a Tisza is a miénk lesz...
— Hát úgy illene, halod, hogy nekünk adják. De erről még nem beszélnek — mondta Sórom Gábor.
— A földet ki osztogatja?
— Ki? Az az Orosz Pista, ismered, gyári munkás volt...
— Ismerem.
— Nahát az. Az vezeti a földosztást, meg az alakított kommunista pártot is...
— Beszéltek már vele?
— Még nem, de az kellene, beszélni vele... Jó is, hogy előkerültél...
Félóra múlva mind a hét halász ott állt Orosz István, a földigénylő bizottság elnöke előtt. Már esteledett. A Tiszát jég takarta el, mert a holt ágak korán befagynak. Olyan volt így a Tisza, a jég és hó alatt, mint egy végtelen fehér pántlika az erdő és nádas bar- na hajában. A halászok is igen nagy szeretettel beszéltek róla. Orosz István végighallgatta őket. Alacsony, sovány emberke volt, s ahogy elgondolkozott a dolgokon, olyan gyerekesnek tűnt az arca. Azt latolgatta, hogy megkaphatják-e a Tiszát a halászok. De hiszen a Tisza a grófé volt. Eppen úgy, mint a föld, a rét, az erdő a partjain. Akkor meg jöges. Orosz István a halászokra nézett és így szólt:
— Ugy is van. A Tisza a tiétek, elvtársak.

DIVATMAZSOLÁK

A külföldi divatot, különösen a párizsi szemléltetve, a divatlapok alapján azt lehet megállapítani, hogy a kétrészes ruhák és kiskosztümök a legjobban kedveltek. Igen gazdag a változat ennél a két ütőzseknél. Készítik a kétrészes ruhát trapéz vonalú szoknyával és kabáttal. A díszes karkötő alkalmazzák úgy a szoknyánál, mint a kabát aljánál.

A nőknek általában kedvező az a karcusító szabás, amely Párizsból indult ez évben hódító útjára. Olyan szoknyákat szabnak a divattervezők utasításai alapján, melyek lefelé bővülnek, trapézvonallal. Karcusítást a szoknyából szabott, lefelé bővülő plüssirozott rakott szoknya. Az alszoknya hordása az idei tavaszon már nem divat. Helyette a szoknya alját 3-4 centiméter szélesen paszpólozzák más anyagból. Ez kitarthatja a szoknya szélét.

Az öltözékek anyagát, mintáját tekintve az idei tavaszi divatnak kedvelte a kasmír. Volt idő, amikor a mohair, a jersey, a tweed volt a legkeresettebb anyag, de jól emlékszünk, hogy a pettyes, kockás, sötét csíkos szövetek is uralkodtak, mint legutóbb az emült nyáron is. Most a kasmír kedvelt. A kasmír mintás anyag valóban megérdemli, hogy divatba kerüljön. Szép ez a könnyű szöveten, a tisztaság, de a színes karkötő is. De szép a kasmír a tartozékokra is, táskára, kalapra, kesztyűre.

A Kötszőipari Mintázó a nemzetközi ruhaversenyre készített kasmírmintás kollekciót, melyet Budapesten mutattak be. A tisztaságból, műselyemből és jerseyből gyártott modelleken valóban ragyogóak, színpompásak a kasmír minták. A reggeli, törökös mintáktól kezdve mindenféle változatban található. Van ócska kasmír mintás moosony is: a karton, a krepp. A berlini nemzetközi ruháipari kongresszusra a Ruháipari Tervező Vállalat kasmírkollekciót készített. Valóban elegáns a táskák, a sálak, a kesztyűk a kasmírmintás anyagból.

Készült fekete kosztüm, melyhez kasmír blúzt hordott a manóknak. Ez a blúz valóban elegáns hatást ért el. Készülhet ilyen gyűrűvel, téli műselyemből és jerseyből egyaránt. A kiskosztümök színezése a párizsi divat szerint leggyakrabban szürke, kék, gesztenyeszín és ezeknek gazdag árnyalatai. Az új színösszeállításoknál az élénkesség az irányadó.

Érdekes újítás az egyik legnagyobb párizsi divatszalonok az, hogy a szoknyát keresztben két részből szabják. Lefelé bővül a szoknya és takarja a térdet, ha nem is valami nagyon. Ez a keresztben két részből szabott szoknya mint újdonság megnyerte a párizsiak tetszését. Érdekes, hogy a párizsi nőknek nem tetszik a trapéz vonalú, sem a rakott szoknya. Inkább hordják az egyenes szoknyát, melynek alsó bősége azonos a csipő bőségével.

Nem sok meglepetést tartogat tehát a külföldi, főleg párizsi tavaszi divat. A változtatások nem túl merészek. A lényeg, hogy előnyhöz jutott a karcusítás, ami mindig tetszetős és kedvező a nők szempontjából.

V. J.

A háztartási munka meggyorsítására

szolgálnak a háztartási gépek. Budapesten a napokban a budapesti nőtanács rendezésében kiállítás nyitottak meg, melynek célja bemutatni, hogy a modern háztartás hogyan szolgálja az asszonyok érdekeit. Erdemes felfigyelni azokra az adatokra, melyek nagy táblázatokon mutatják be, hogyan segítették a háztartási gépek a második munkaszak munkáját a háziasszonyoknál.

1955-ben 12 747 mosógépet gyártottak hazánkban. A múlt évben 143 800-at. Az 1955-ös esztendőben 9472 volt az elké-

Itt van a tavaszi ruhák készítésének ideje. Válogatnak is a divatlapokban a nők a szebbnél szebb modellek között. A Tavaszi Divatalbum legújabb számából közlünk most öt modellt. Tetszetősök, valóban divatosak.

A 32-es modell egyszínű szövet vagy düfűn blúz, érdekes szabással.

A 33-as modell nagy kockás szövetszoknya. Gomboláspántja és zsebmegoldása ferdén beállítva.

A 34-es modell pettyes puplín blúz, háromnegyedes újjal.

A 35-ös modell különleges szabású szövetszoknya.

A 36-os modell galléros ingblúz, nagy rátűzött zsebekkel.

Öt divatos modell

szoknya-blúz

Sütés-főzés

DIOS-MAKOS PATKO

Négy patkóhoz tegy a gyúródeszkára egy kilo lisztet, egy csapot kavicskanál porrártót söt, 15 dkg porcukrot, és morzsoldj el benne felkeltő vajot. Úss bele egy egész tojást és egy tojás sárgáját. Gyúrd össze egy dkg kevés cukros tejben felütött élesztővel és kb. 4-5 dl tejjel. Nagyon simára dolgozd ki, gyúrjal belőle négy kis cipőt és hagyd néhány óráig, vagy pedig este töl reggelig pihenni. A cipőket nyújtsd ki kékost vastagságúra, kend rá a meghúlt töltelket, sodord fel szorosán, és formáld belőle patkókat. A feltelkerti patkókat szurkaid meg kötötűvel, kend be felvert tojással, s ha a tojás megszáradt már rajta, kend be még egyszer. Lassú tűznel süsd meg. Csak akkor vágd fel, ha teljesen kihűlt.

FONOTIKALACS

1 liter langyos vízbe üss egy tojás sárgáját, tegy bele egy jó evőkanál tejjel, 1 kávéskanál sót, 3 deka nyers vajot, kis tojásnyi disznózsírt és 4 deka langyos tejben felütött élesztőt. Langyos tejjel gyúrd meg, s ha szépen elválik a kezedtől, meg gyúrj bele három evőkanál olvasztott, sült vajat. Jól letakarva tedd meleg helyre. Ha megkelt, borítsd jól megkent gyúródeszkára, vágj belőle egyenlő paratlan rudakat, csavard és húzogasd meg, mert ettől lesz foszlós, végül fond össze és tedd kikent, meleg tepsi-be vagy lábosba. (Ha kétszer akkorára kell, kend meg felvert tojással és tedd sütőbe.) Ez a kalács még egy hét múlva is puha.

BURGONYAOMLETT

Egy tojásnagyságú vajdarabot elkeverünk 6 tojás sárgájával és 7 kanal átört burgonyával, 4 kanal finom lisztet, két és fél deci tejjel, picit sót és végül 6 tojás kemény habját keverjük bele. Kikent tepsi-ben megsütjük. Tetszés szerint velővel, sonkával, gombával töltyük, amit egy kis zsírban megfagyasztunk előbb. Összesodorva pár percre visszatesztük a sütőbe.

szült porszívók száma. 1960-ban 20 492 készült. Nagyon kedvelt a villanytüzhely. Eből 1955-ben 5800-at adtak el, 1960-ban 15 900-at. A hűtőszekrény gyártás is rohamosan fejlődött. Az 1957-es évben mintegy 300 készült, 1960-ban pedig már 9412. Az asszonyok hasznos segítőitársai a különböző kézikéfélok, a nadrágelvasalók, a porszívó, a kukta-edények. Ez a kiállítás bemutatja azt is, hogy a konzervgyárak hogyan segítik a háziasszonyokat munkájukban a félkész ételek gyártásával.

A virágoskertekben

a szoktalanul meleg márciusi napok hatására sarjadásra indultak a tulipánok és a jácintok. Sok debreceni kis-kertben a sárgavirágú, csuporos nárcisz árasztja már illatát. Ez szoktalanul korai virágzás és bizony jogos aggodalommal figyelik a virágkedvelő asszonyok. Egy-egy keményebb éjszakai fagy bizony tönkretelheti a fejlődő tulipánokat és a jácintokat.

Az óvatosság tehát indokolt és ezért jó, ha a virággyákokat, ahol fagyra érzékeny növények vannak, betakarjuk. Nem szükséges füstöléssel óvni a virágokat. A legjobb, ha vékony csomagolópapírral vagy újságpapírral betakarjuk fejlődő növényeinket. Ilyen módon nem tud rájuk rakodni az éjszakai dér és nem fagyhatnak meg.

A virágok bimbós állapotban a két-három fokos fagyot is elviselik, mert belső szerkezetükben elég meleg fejlődik ki, de az erősebb fagy már kárt okoz bennük és ha nem is azonnal, de később a levelek sárgafoltosak lesznek, elszáradnak, az esős időkben rothadni kezdenek. Mindez káros kihatással van a földben levő gumókra.

A legjobb védekezés, ha esteledés előtt sátorserűvel betakarjuk újságpapírral, virággyágot, úgy hagyjuk napfelkelte utánig. A papírlapok sarkait — nehogy a szél elsodorta, kisebb kövekkel, földdarabokkal rögzítsük. A pálcikákkal való rögzítés nem biztonságos, mert a szél jobban szaggatja a papírokat és elsodorja. Ha az idő langyos-sá válik, le kell szedni a papírt, nehogy a levegőtlen takaró alatt sárgulódjon.

A kis virágoskertben már végezni kell a tavaszi munkát, ásást, gereblyézést, vi-

gyázni kell arra, hogy a talaj ne száradjon ki, s ezért gyakori simítózással porhanyaitani kell a tetejét, hogy a párolgást megakadályozzuk. Lehet ültetni már a dáliaikat is. Gondosan vizsgáljuk meg azonban, nehogy romlott, rothadó gumók is kerüljenek beültetésre az ép gumókkal együtt. Válogassuk ki a gumókat, mert így lesznek csak válogatott, szép virágaink.

kis virágokból készíthetünk szép színes szerinti nagyságban ezt a négyzetes terítőt. Anyaga 80-as fehér vagy ekrú horgolócérna, 11-es tűvel dolgozunk.

Először a recenorgolással készített középső terítőt horgoljuk meg 15 horgolással kezdünk. Két ráhajlásos pálcá kapcsolódik a harmadik láncszem-be is, majd újabb 3 láncszem után az első láncszem-be kapcsolunk 1 tetrahajtásos pálcát. (Vigyázzunk, hogy a harmadik láncszem elkeszülése után ne maradjon ráillesztendő 2 láncszem.) 7 láncszemmel fordulunk és a két ráhajlásos pálcát és 3 láncszem váltakozásával elkészítjük a 3 kockát. Most egy háromszor két kockából álló téglalapocskánk van, melynek 3 oldalán körülhorgolunk, hogy ezáltal köralakúvá formáljuk. Ez úgy történik, hogy a téglalap sarkait kiindulva 5 láncszemmel készítünk, melyet a két ráhajlásos pálcával a második pálcá felé kapcsolunk, további 2 kockát készítünk mellette, 3 láncszem és két ráhajlásos pálcák váltakozásával. Elértek a téglalapocskánk második sarkát, 5 láncszem után két ráhajlásos pálcát bűntünk ugyanerre a sarkokra a második pálcánk mellé. A téglalap ezen rövidebb oldalán további két kockát készítve ismétlünk az előbbi sarokképzést, majd további két kocka után 5 láncszemmel kapcsolunk a téglala-

pocskánk negyedik sarkához. Minden kockába 5 négyröhajtásos, egyszerre leemelt pálcacsoportot kapcsolunk. Az első négyröhajtásos pálcát 9 láncszemmel helyettesítjük. A pálcacsoportokat 7 láncszem köti össze. Minden pálcacsoport tetején — miután az 5 pálcát egyszerre leemeltük — 5 láncszemből pikót is készítünk, amelyekkel a virágokat a minta szerinti sorrendben egymáshoz kapcsoljuk. A szabadon álló szíromvégződéseket összefogjuk úgy, hogy a formát az egyik pikóhoz rögzítjük, 10 láncszemmel horgolunk, 1 két ráhajlásos pálcát elűnk a második pikóba, majd 5 láncszem után 1 két ráhajlásos pálcát kapcsolunk a következő pikóba is. A nyolcadik pálcát után 5 láncszemmel horgolva összekapcsoljuk a gyűrűt úgy, hogy a kezdő 10 láncszem ötödik láncszemébe kapcsolunk. A befejező szál elvárrásánál a fonalat leveztjük a pálcák a szíromhoz.

Három kívánság

Benedek Elek meséje

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, még az óperenciás-tengeren is túl, volt egyszer egy szegény ember és annak felesége. Fialtók voltak mind a ketten, szereték is egymást, de a nagy szegénység miatt sokszor összeperlekedtek.

Egyszer egy este az asszony tüzet rak. Gondolja magában, mire az ura hazajön, főz valamit vacsorát, de bizony nem volt miből. Vége a víz fel sem forrott, jön haza a gazda s mondja a feleségének nagy örömmel:

— Hej feleség, ha tudnád, mi történt. Vége a nagy szegénységnek, lesz ezután minden, amit szemünk-szájunk kíván.

— Ugyan ne tréfáljon kend — mondotta az asszony — talán bizony kincset talált?

— Meghíszem azt. Hallgass csak ide. Amint jövök az erdőből, mit látok az út közepén? Berekedt a nagy sárba egy kicsi aranyos kocsi, a kocsi előtt két mókus s a kocsi-ban olyan szép asszony ült, amilyent még világeletemben nem láttam. Bizonyosan tündér lehetett. Mondja nekem a tündér:

— Te jó ember, segíts ki a sárból s bizony nem bánod meg.

Megfogtam az aranyos kocsit, asszonyostul, mókusostul kikaptam a sárból. Akkor aztán fölíról-hegyire kikérdezett engem, van-e feleségem. Mondtam én: van bizony. Gazdag vagyok-e? Mondtam én: bizony szegény vagyok, mint a templom egere.

— No bizony, ha szegény vagy, mondd meg otthon a feleségednek, hogy kívánjon három dolgot, akármit, s mind a három kívánsága azonnal teljesül.

— Hallá-e — mondta az asszony —, ne tréfáljon, mert nincs kedvem a tréfára.

— Jól van, jól, hát próbáljuk meg kívánj valamit.

— Hát jó, kívánok. Oh, uramistenem, bárcsak egy rőfös kolbász kerülne ide!

— Abban a szempillantásban a keményből leereszkedett egy nagy lábás s a lábában egy rőfös kolbász volt, szépen összszetekeredve.

— Látod, hogy igazam volt — mondá a szegény ember. — Hanem most már valami okosabbat kívánjunk, mert látod, hogy teljesedik.

A szegény ember elővette a pipáját, még volt egy kicsi dohányja, teletömte. Gondolta, ha pipára gyújt, majd valami okosabb jut eszébe. Benyúlt a tűzbe, hogy szennet vegyen ki a pipájára, de olyan ügyetlenül talált bele, hogy a lábos felfordult a hamuba. Felpattant az asszony, elkezdett lármázni.

— Jaj, de ügyetlen kend, bárcsak az orrára nőne ez a kolbász!

S ahogy ezt kimondta, már ott is lögett az urának az orrán a rőfös kolbász, úgy odaforrott, hogy azt szépszerivel levenni nem lehetett.

Hej, uramistenem, megszomorodtak mind a ketten, már most mit csináljanak, mit kívánjanak harmadiknak?

Mondja az ember: — Előbb ezt a kolbászt vegyük le.

Próbálja az asszony, nem tudja levenni.

— Hát bizony ezt le kell vágni — mondja az asszony. — Egy kicsit az orrából is lecsippentünk, nem olyan nagy baj az!

— De már azt nem engedem!

— Bizony, ha nem, akkor járjon kend a kolbászal!

— De már azt nem teszem, hogy az egész világ csúfja legyek.

— Istenem, istenem, mit tudjunk csinálni!

— Tudod mit, asszony — mondja az ember — kívánd azt, hogy a kolbász essék le az orromról.

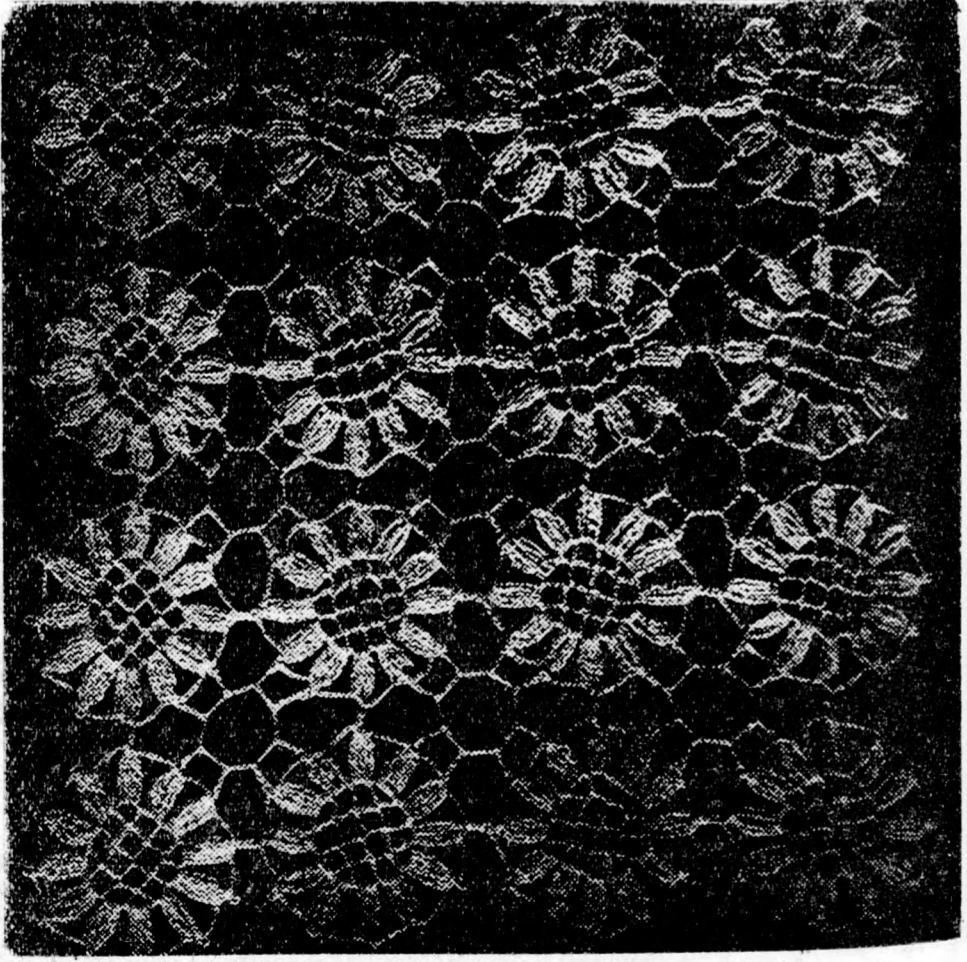
— Mit gondol kend, hiszen az a harmadik kívánság lenne! Pedig én mi minden jót akarom kívánni, sok ókrot, lovat, sok földet, szép hazát s mindent!

— Már hiába, feleség, en ilyen bajusszal nem járok. Hamar kívánd, hogy a kolbász essék le az orromról.

Mit volt mit nem tenni, a szegény asszony megígécsk azt kívánta, hogy az ura orráról essék le a kolbász. Mikor aztán leestett, a hamut szépen lemosta róla, úgy megették egy ültükben, hogy egy falat sem maradt belőle.

Az asszony szíven meabeküldte, s többet a szegénység miatt nem veszekedett.

MARGARÉTASZERŰ

szeket összefogjuk úgy, hogy a formát az egyik pikóhoz rögzítjük, 10 láncszemmel horgolunk, 1 két ráhajlásos pálcát elűnk a második pikóba, majd 5 láncszem után 1 két ráhajlásos pálcát kapcsolunk a következő pikóba is. A nyolcadik pálcát után 5 láncszemmel horgolva összekapcsoljuk a gyűrűt úgy, hogy a kezdő 10 láncszem ötödik láncszemébe kapcsolunk. A befejező szál elvárrásánál a fonalat leveztjük a pálcák a szíromhoz.

Foga

Közist az apát évtizede azért, h egyenlő anyákkal csak a legyen, napja is hűsvét t em rá,

zi apát hűsvét a nap, apa-egy becsüles ve járt házakat lányokat tell megos foly ben — den föld mint vo lö-egyed des tap sűrítve, most eg foglalást apák na nos teki csolódz re és s. A lo dete egészen. Az első Bizony ember évben wasz jól nejt vidám közben, ténétb locsoló

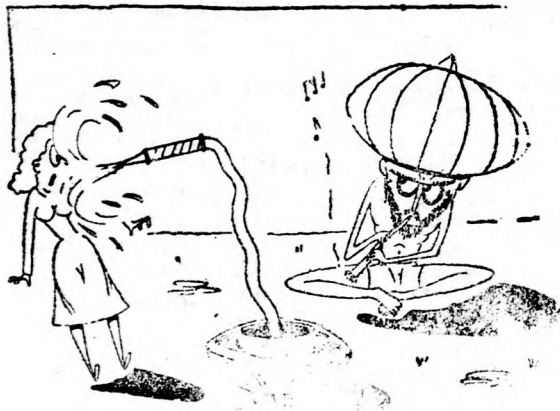
LOCSOLÓSDI

HUSVÉTI

AZ ÖNZŐ

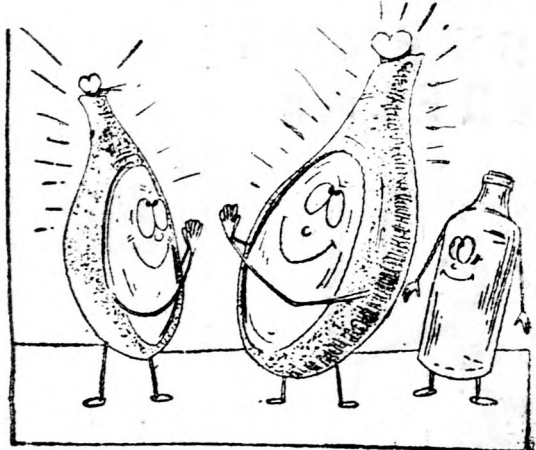
A KÍGYÓBÚVÓLÓ

AZ EREDETI

A VÁGYDÓ

Fogadjunk, szőkőküttal még nem lo-
esolt senki!

Végre meglocsolnak!

AZ ÉLELMES

A SKÓT

avagy húsvéti kettős könyvelés

— És te ennyit pazaroltál arra a nőre?!

Közismert dolog, az apák közel egy évtizede harcolnak azért, hogy kivívják egyenjogúságot az anyakkal, azaz: ne csak anyák napja legyen, hanem apák napja is. Nos, most, húsvét előtt döbben-tem rá, hogy az iga-

tek fel eddig: a leg-nagyobb szabású készítmény kívül a vízözön volt, melyet állítólag az úristen kezdeményezett. (A locsolódzás tehát is-ten szórakozásnak tekinthető.) A víz-özön 40 nap és 40 éjjel tartott. Ezen a

kor is csak mérték-kei. (A gyümölcsle jelen pillanatban még nem számít ti-pikus húsvéti ital-nak.)

Egy aktív locsoló keresztszerepe tehát ilyen egy napi locso-lódzás után: Egy

APÁK NAPJA

(Vidám tanulmány a húsvéti locsolásról)

zi apák napja: a téren visszafejlődés tapasztalható, mert a mai húsvéti locso-lódzás csak egy na-pig tart, s a locso-ló-egyedek nagy ré-sze délfelé már tö-kéletesen elázik.

A locsoló-egyed: Általában az erősebb nemhez tartozik. (Apák, fiúk, aggle-gények, férjek, stb.) A természet egészen ügyesen rendezte ez így, mert a locsoló-dzás valóban erőt e-hosszas tréninget kí-ván. A „hosszú me-netelés” erős lábakat és erős gyomrot. A locsoló-egyed ismer-tetőjele: az ún. köl-nös üveg, mely szo-rosan hozzátartozik a locsoló-egyed alak-jához, egészen ad-dig, míg el nem hagyja. A locsoló-egyed erősen külön-öztök a locsoló-autó-ból, ugyanis míg az utóbbi a poros uta-kat áztatja, s közben bentint fogyaszt, a locsoló-egyed szesz-t

bor, egy sor tojás, egy sor sör, egy sor beigli, egy sor pálinka, s az egész elő-ről.

Kedves ünnep te-hát az apák napja, a húsvét hétfő: a házhoz kötöttségtől való felszabadulás nagy ünnepe, amikor minden férjnek joga van idegen női feje-tek locsolni, más asszonyt felkeresni egy kis locsolás cél-jából, nemkülön-ben — más boré meginni. Szeretettel köszöntöm ezen a kalomból azokat a hős férfiakat, akik vállalva minden ve-zélyt, elindulnak ke-zükben egyetlen-egyverükkel, a köl-nösüveggel, s nem törődve a később-fenyegető veszedel-mekkel — bátran járják a húsvéti lo-csolódás vidám, de itt-ott rögzös, bi-zonytalan útját!

Vattai Miklós

MIT TUD RÓLA?

A Napló fejtörő rejtvénye

Amint már közöltük, fejtörő versenyt in-dít a Hajdú-Bihari Napló. A verseny 12 héten át tart, 12 fordulóból áll. Minden héten egy-egy jellegzetesebb épületről közlünk 1—1 fényképet, és a fényképen ábrázolt épülettel kapcsolatban 5 kérdést teszünk fel. A kérdé-sekre vonatkozó válaszokat összegyűjtve kell beküldeni.

A fejtörők a következő témakörökből lesznek: debreceni kollégium, Déri Múzeum, Nagytemplom, városháza, Kossuth-egyetem, Alföldi Nyomda, Csokonai Színház, Arany-bika, Hortobágy, Hajdúszoboszló, Hajdúbö-szörmény, Berettyóújfalú.

A 12 fordulóból álló nagy fejtörő legtöbb

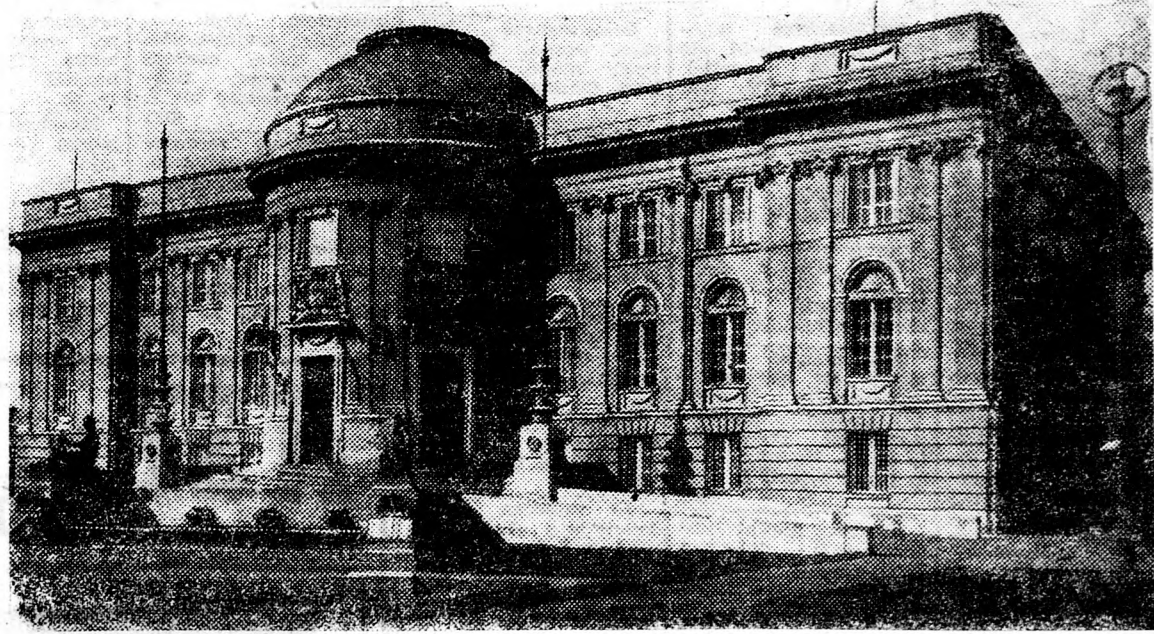
pontszámot elérő résztvevőit a Hajdú-Bihari Napló értékes jutalmakban részesíti.

I. díj: egy kerékpár.
II. díj: vásárlási utalvány 500 forintról (beváltható az állami áruházban),
III. díj: karóra.
IV—XII. díj: könyvjutalom.

A fejtörő ma kezdődik. 12 egymást kö-vető vasárnapi számban közlünk egy-egy kérdéscsoportot. A válaszokat július 5-ig kell küldeni a Napló szerkesztőségébe (Tótfalu-si tér 10.).

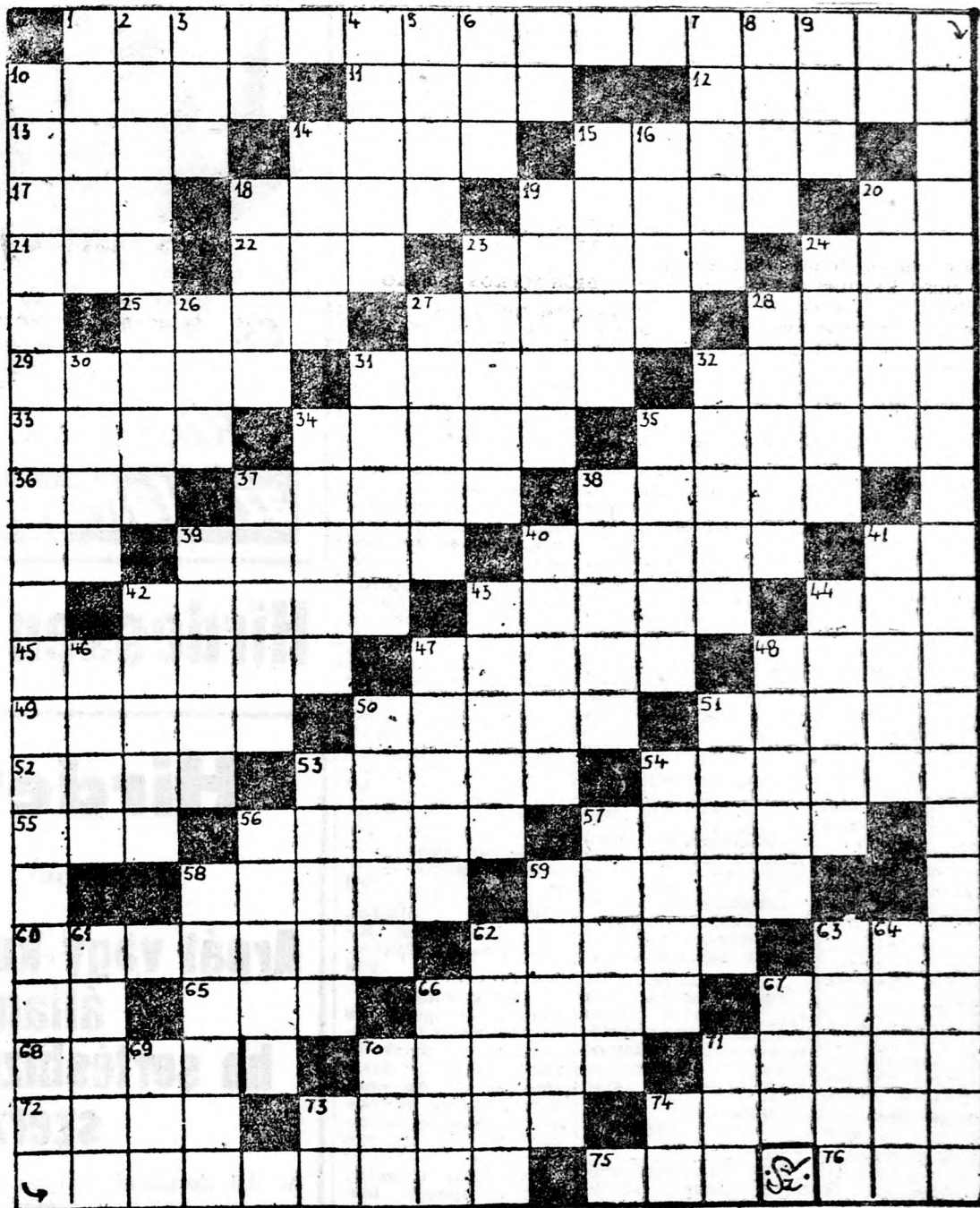
A fejtörő eredményét július 16-i szá-munkban közöljük.

Első rejtvényünk:

- Melyik évben nyílt meg a Déri Múzeum?
- Ki volt Déri, akiről el-nevezték Debrecen múzeumát?
- Mi a címe a múzeum leg-ismertebb festményének, Mun-kácsy híres képének?
- Milyen nagy cso-portra oszlik a Déri Múzeum gyűjteménye? (Ezt a nagy csoportot ábrázolja a múzeum épülete előtt álló négy alle-gorikus bronzszobor.)
- Ki az a magyar költő, akinek külön terme van a múzeumban?

KERESZTREJTVE NY

VIZSZINTES

Kétféleképpen ábécé-rendben: GS, JSZ, OM, PL. 1. Legnagyobb ünne-pünk (a kétjegyű betűk egy koc-kába kerülnek) 10. Mezőgazdasá-gi munkás. 11. Nyugat-európai folyó. 12. Válogatott, előkelő. (francia eredetű) 13. Ilyen próba is van a lettországban. (az első koc-kában kettősbetű) 14. Vulkanikus sziget. 15. Debreceni olimpián. 17. Bevezető női név. 18. Kipusztult galambféle madár. 19. Kanadai tó. 21. Helyhatározó rag. 22. Április. 23. Eltes. 24. Női név. 25. Baj, kellem. 27. Tehetős. 28. Fadsz. 29. Bőségesen. 31. Italok. 32. Népi de-nyárt. 34. Püszerezel. 35. Feladja a reményt. 36. A. U. L. 37. Számnév. 38. Elégtételt vesz. 39. A halálig. 40. Takaró. 42. Ilyen orr is van. 43. Gúnynev. 44. K. O. A. 45. Közé-ten lógó nyújtó a cirkszban. (ék. hiba) 47. Méz fajta. 48. Fűszer. 49. Gyomrul. 50. Veszprém megyei község. 51. Néger törzs. 52. Tanul-belöle. 53. Bünsös esemény. 54. Kínai nagyváros. 55. Visező: zo-mánc. 56. Afrikai. 57. Egyiptomi uralkodó. (ék. hiba) 58. Oktató. 59. Lebontott búda városrésze. 50. Hít-térre vált az elvez. (az első koc-kában kétjegyű betű) 62. Egtáj.

63. H. S. N. 65. Lyuk népesen. 66. Szórakozóhely. (ék. hibával.) 67. Lenni németül. 68. Becézett női név. 70. Francia festő, az impressz-ionizmus egyik megalapítója. 71. Orvosi kés. 72. Fjatal, németül. 73. Mosdótál. 74. Aramlast szabályozó gépalkatrésze. 75. Új keletű. 76. Vérérdénye.

FÜGGŐLEGES

Kétféleképpen ábécé-rendben: EN, ET, LO, IO, SA. 1. Elárusítóhely. 2. Utasít. 3. Tor betűi keverve. 4. Szerelmes. 5. Sajátkészítés mel-letti. 6. N. I. A. 7. Övodás. (ék. hiba) 8. Női név. 9. Apró ter-metű. 10. Ok tették lehetővé, hogy ma ünnepelhetünk. (a kétjegyű betűk egy kockába kerülnek) 14. Bér, németül. 15. Guzs. 16. Község. 17. Tied, németül. 19. Uralmát elisme-ni. 20. Arabi állam. 23. Egéster-mék. 24. Huszár vezényszó. 26. Só latinul. 27. Nincs nyugalomban. 28. Rendtelenséget csinál. 30. Szó-kás, használat, közhaszn. id. szó-val. 31. Női név. 32. Kőf alakú. 34. Bepiszkol. 35. Büncseléskönyv. 37. Költőművészt. 38. Maga alá gyűr. 39. Eles hangot ad. 40. Kézí na-gyírtók. 41. Kézbesítési díj. 42. Sors-végzet. 43. Férfinév. 44. Számla,

hítel. 46. Pakolá. 47. Urmérték. 48. Déli gyümölcs. 50. Huzat. 51. Az ember belső bizalmasa. 53. Vívó-erek. 54. Szigetelt telefonvezeték. 56. Talponti. 57. Egy harapás. 58. Kordély. 59. Csavár. 61. A másik irány. 62. Makacs. 63. Gyógyítás németül. 64. Jó ered-mény. 65. ... tesz, becsap. 67. Ezek franciául fonetikusan. 69. L. N. K. 70. Ember angolul. 71. Dohányzik. Beküldendő: vizsz. 1, 32, 60. Függőleges: 10. Beküldési határidő: Április 12. A borítékra Keresztrejtvény meg-jelölés irandó. A március 19-i keresztrejtvény megfejtési szövege: Vizszintes 1: Mezőszoprán, 26: Status, 31: Le-gális, 38: Amatőr, 53: Szimpati-záns, Függőleges 5: Steril, 10: Neoklasszicizmus, 45: Rakett. A jól megfejtők közül könyvjut-almat kapnak: Pogácsás Anna Komádi, Dózsa György u. 1., Zöld László Debreceni, Béke útja 57., Kobos Judit debreceni, Szabadsg útja 97. szám alatti lakosok. A könyvek átvehetők szerkesztő-ségünkben (Tótfalusi tér 10. sz.) április 5-től délután 2-5 óra kö-zött. Vidéki nyerteseknek postán küldjük.

Repülőgépcől vetik a rizst, szórják a műtrágyát A HORTOBÁGYON

Jócskán lesz dolga az idén a Hortobágyon a délibábnak, ha az elmúlt évi építkezésekhez a mostani gyarapodást is fel akarja venni képzeletbeli víztükrébe. Az pedig még aggasztóbb dolog a délibáb számára, hogy az évszázadokig érintetlen pusztai birodalmából évről évre újabb területeket hódítanak el. Több mint 20 000 holdat forgatnak már meg az ekék évente a Hortobágyi Állami Gazdaságban, s olyan növények, amelyek ezen a tájon hajdanában hirtelenből sem láthatóak — száz holdakon bőséges természet adnak. Elég, ha csak a cukorrépa vagy a különböző búzafajtákat említjük, hogy a silókukoricáról ne is beszéljünk.

Es az új gépek mellett az új eljárások! A lánctalpas traktorok hasitják a barázdat, messze permetezik a vizet a vizágyuk, most tavasszal pedig a repülőgépet is a mezőgazdasági munkákra fogták. Szó szerint így van. Második hete, hogy a növényvédelmi szolgálat két repülőgépe a Hortobágyon dolgozik. Ha valahol szükség van a termésközvetítő műtrágyára, akkor a gyenge hortobágyi talajon szárszóra így van. Szórják is — ezekben a napokban több mint 3000 holdra — repülőgépről. Nem gond, hogy hol szálljon le a gépmadár, könnyen találnak neki helyet a nagy legelő szélén. Gyorsan emelkedik magasba, s egy zászós ember jelzi a pilótának, hogy az előző körben meddig borította az őszi kalászt vagy legelőt. Pénteken elég hozzá, nem tapasztalható a vetést. Egyenletesen teríti a nitrogént a növényekre — naponta száz holdakra a két kis repülőgép.

A pusztai szakemberek a legfejlettebb technikával gazdálkodnak már. Alighogy befejezi a műtrágyaszórást a két repülőgép, újabb munkája akad. Egy kis szerelés és átlakítás a tartályon, és már a rizsföldek fölött keringenek, ereszkednek le majd meg a gátakig: s így szórják a magot. Az idei tavaszon repülőgépről vetik a rizst a Hortobágyon.

Eljön a víz ismét a pusztaságra. Megöntözi, s buja zöldé varázsolja a kánikulai hőségben is a rétet és legelőt. A tervszerű öntözéses gazdálkodás eredményeként ebben az esztendőben 11 320 holdat tésznek árasztással, permegető öntözéssel termékenyebbé. S ennek a fele rét és legelő. A több termésre jó tapasztalataink vannak. Ahol ezelőtt a száraz műveléssel holdanként annyi széna alig termelt évenként, amennyi egy téhen téli étetésére elegendő, ott a műtrágyával javított ösgep öntözésével 50 mázsa szénát is kaszálunk. Ez pedig nagy dolog. Ha bőségebb a fűhozam, sokkal inkább növekedett a Hortobágy pusztai részén is az állatállomány.

A gépek a feltört földek, a szelek útjába ültetett fasorok, ligetek valóban szűkítik a délibáb „víztükrét”, az emberi kéz évről évre növeli a pusztai tavak vízfelületét. Közel 70 kisebb-nagyobb tó víztükrét borzolja tarajozza a pusztán különben is mindig

nyargaló szél. A tavaszi tenivaló ezen a részen sem kevesebb. Tavaszi lehalászás, tavak betelepítése, a most vizsgázó halászati szakmunkások bizonyítvány-kiosztása bőségesen ad munkát az itt dolgozóknak és vendőknak. Pontosán 7100 holdon folytatnak halgazdálkodást — s ennek a túlnomó részben az ízletes húsú, kővér tükörpontyot tenyésztik. Nagy fűzőkossalak hordják a telelőből a rántott halnak és halászlének valót. A tavaszi halászat 5000 mázsa piaci halat hozott. A 700 mázsa hűsített szállítmány egy része az NDK-ba indult.

Jövőre azonban csak úgy lesz gazdag zsákmány, ha az utánpótlásról tervszerűen gondoskodnak. Nem állnak rosszul, pedig tetemes mennyiségű ivadéka és egyve-

sekre van szükségük, s mindemellett még Szolnok megyébe is küldenek tsz-eknek. A halászmesterek ilyenkor vetnek — a betelepítés sikerétől függ a termés gazdagsága. Értetni kell ezt a mesterséget, akárhogy, hányaveti módra nem lehet eljárni. Mint ahogy a juhászok zárszámadást tudnak tenni a rájuk bízott állatokról, a halászmester is darabszáma megmondja, melyik tóban menni a hal és mennyi lehet a súlyuk. Persze itt egy kicsit több számot kell fejben tartani, mert holdanként 3000 db ivadékok engednek be a vízbe.

Igy él, lüktet napról napra egyre elevenebbül a hajdani pusztá, amelynek egykori emlékeit abban a formában már csak a kilencvükü híd és a csárda őrzi

Szűcs Lajos

Jól sikerült a KRESZ-verseny

A Hajdú-Bihar megyei Rendőrfőkapitányság, közlekedési és gépjárműek ellenőrző csoportja a napokban jól sikerült KRESZ-versenyt rendezett Debrecenben. A résztvevők motorkerékpáron járták be a kijelölt menetvonalat, s útközben ellenőrzők figyelemmel kísérték, mennyire tartják be a közlekedési szabályokat.

A KRESZ-verseny tanulsága: figyelmes, körültekintő vezetéssel, a szabályok betartásával, s ahol szükséges, megfelelő óvatossággal elkerülhető a baleset. A verseny alkalmával a résztvevők zöme a szabályok szerint közlekedett — ezt a szokásukat tartásuk be versenyen kívül is.

A rendezőség értékelte a résztvevők teljesítményét, és megállapította a sorrendet. Az első három helyezést értékes jutalmat, ök és a további helyezettek oklevelet kaptak. A KRESZ-verseny végeredménye: 1. Boldog Barna, Varga utca 10. szám, 2. Pozsonyi László (Debreceni Gépállomás), Hajnal u. 27., 3. Földi Lajos (Vízügyi Igazgatóság), Mester u. 9., 4. Fehérvári István (Hajdúböszörmény) Bethlen Gábor u. 35., 5. Barnai István, István u. 40., 6. Balogh András, 7. Kállai Kálmán, Kossuth u. 29., 8. Varga László, Csapó u. 15., 9. Perényi Pál, Dimitrov u. 36., 10. Zimonyi Kálmán, Dévai u. 23. szám alatti lakos.

Egy pohár ital után — kényszerpihenő

Nem olyan hosszú az út Hajdúnánás és Polgár között, mintha valaki nem bírná ki egy kis hűsítő nélkül. Ezen az úton van az Észak-Hajdú megyei Vendéglátó Vállalat 24. számú italboltja.

A déli órákban egy személygépkocsi és két motorkerékpár vesztelget az italbolt előtt. Hol lehetnek a vezetők? Nem másutt, mint a kocsmában. A személygépkocsi vezetője, Király Ferenc polgári állatorvos CA 89-47 rendszámú gépkocsijával munkavégzés közben tért be az üzletbe, ahol egy pohár sört fogyasztott. Puskás Mihály tiszgályaházi kisiparos KR 93-32 rendszámú kismotorkerékpárjával beteg feleségét vitte volna hazafelé, csupán egy féldecire tért be az italmérésbe. A harmadik, Varkucs Imre polgári lakos új KE 87-69 rendszámú Danuvia motorkerékpárját járatta be, s amíg az új motor kint hűlt, addig ő is hűtötte magát — egy kis sörrrel. (Varkucsnak még vezetői igazolványa sincsen.)

Annyi súlyos közlekedési baleset fordult már elő egy-egy pohár sör, néhány féldecis barack vagy rum elfogyasztása miatt. Vajon az állatorvos nem gondol arra, hogy szeszese fölvet okozhat, e

üthet útközben valakit vagy összeütközhet egy másik járművel? Szesz hatása alatt kevésbé lehet valaki ura a volánnak. Puskás Mihály is gondoljon arra, hogy nem biztos a hazakerészes beteg feleségével, ha a pálinkás pohár fenekére tekinget. Varkucs mindamellett, hogy jogosítvány nélkül vezetett, kezdő motoros még, s máris italozással indul motorvezetői pályafutására, ahol annyit buktató van.

Mindenesetre a közlekedési járó megelőzte a bajokat, több mint kértörés kényszerpihenőre kárhoztatta az italozó járművezetőket. S vajon a 24. számú italbolt vezetője, Tanyi István nem vétett semmit? De igen. Nem lett volna szabad kiszolgáltatnia az üzlet előtt megálló járművek vezetőit. Egyrészt ezt rendelkezés tiltja, másrészt — inkább figyelmeztetéssel járuljon hozzá ahhoz, hogy a családok, dolgozók, gépjárműveket sértetlenül, minden baj, baleset nélkül térhessenek otthonukba.

Az esetből okuljanak a gépjárművezetők ezekben a napokban, amikor általában gyakran ürül a pohár...

Fülep K.

Kontárokat ítélték el

Probléma az egész megyében a kontárkérdés megoldása. Hajdúdorogon a KISZÖV megvizsgálta legutóbb a helyzetet, és mint Becski Ede, a KISZÖV elnöke legutóbb bejelentette, 80 kontárt lepleztek le. A leplezett kontárok ellen az eljárást a törvény értelmében megindították.

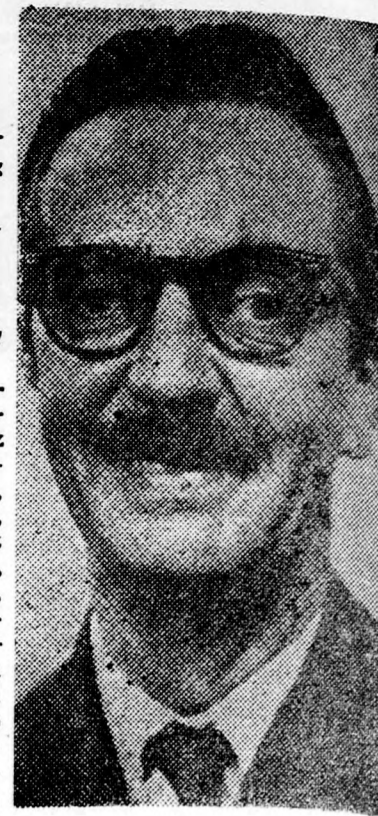
Húszmillió forint értékű bútor 1961-ben

A Hajdú-Bihar megyei ktsz-ek a közönség igényeinek kielégítése érdekében egyre fokozottabban térnek át a bútorgyártásra. Szükség van erre, mert sajnos az igényeket még nem tudják kielégíteni. Az elmúlt esztendőben Hajdú-Biharban a ktsz-ek 16

millió forint értékű bútor gyártottak, ez évben a tervük 20 millió 330 ezer forint értékű bútor gyártása.

A keresletnek megfelelően ez évben emelni fogják a festett bútorok és a kárpitozott bútor arányát.

BRAZÍLIA ÚJ UTAKON

Brazília elnöke, Janio Quadros

461 évvel ezelőtt, egy áprilisi napon Pedro Alvares Cabral, portugál tengerész fedezte Brazíliát. Talán még ő maga sem tudta, hogy milyen csodálatosan gazdag területet ismert meg. Nem sok idő kellett azonban, s ezt a vidéket ellepték azok, akik felismerték, hogy mérhetetlen lehetőségek rejlenek mind a föld alatt, mind a föld felett. Az arany, a gyémánt vonzotta a fehér embert, s ez az érdeklődés a századok során egy cseppet sem csökkent. Ez a tény okozta azt, hogy Brazília sok viszontagság után bár szabad, független országgá vált, Ford Motor Company, a General Motors, a General Electric, a du Pont de Nemours, az angol Imperial Chemical Industries, a Lever Brothers, Baker Perkins, Rolss-Royce, Babcock and Wilcox, az olasz Fabrica Nacional de Motores, a nyugatnémet Mannesmann, DKW, Mercedes-Benz, a francia Schneider Creuzot itteni leányvállalatai képezik a legnagyobb gép- és vegyipari üzemeket. Ennél fényesebb bizonyíték nem szükséges ahhoz, hogy lássuk: Brazília ipari teljes egészében alá van rendelve a nemzetközi monopóliumoknak.

Nem ritka a gyermekmunka a külföldiek kezében levő érdeklőségeknel. Minas Geraisban, a gyémánt hazájában hideg hegyi folyókból mossák a gyémántot...

A szó igazi értelmében mindig függvény maradt. Mert az ország gazdasági kincsei iránt nemcsak az egyes emberek érdeklődtek, hanem századok eleje óta országok is, hatalmas tőkés nemzetek, melyek nem is mulasztották el a kínálkozó alkalmat, s az ország meg-megújuló belpolitikai válsága közepette rátelepedtek a föld kincseire, s a gazdasági kulcspozíciókat hatalmukba vették.

Hogy konkrét példával támasszuk alá a mondottakat, nézzük meg, hogy kik „gyámorkodnak”, pontosabban uralomra kerülnek Brazília természeti kincsei, gazdasági erőforrásai felett. A mezőgazdaságra a nagy ültetvények a jellemzők. Ezek túlnyomó többsége, főleg a hibrid kukoricát termelők Nelson Rockefeller tulajdonát képezik, a kávéültetvények az amerikai American Coffee Co; a gumültetvények a Firestone Tire and Rubber-gyárak birtokában vannak. Az iparban még nagyobb a külföldi tőke hatalma. Az amerikai

S felsorolásunk még nem is teljes. Hozzátehetjük ehhez, hogy a kimeríthetetlennek látszó mangánércbányászat a United States Steel Corporation és a Bethlehem Steel Co. tartja a kezében, s kissé furcsán hat, de a brazil posta is amerikai magánkézben van. Ezek után nem csodálatos, hogy ez az ország, hatalmas kincsei ellenére is szegény. Igaz, hogy a külföldi nagytőke mellett kinőtt a hazai nagyburzsoázia is, a Santos-Dumont, a Moraes- és a Matarzo-család mesébeillő vagyona, azonban Brazília, az ország és a nép súlyos anyagi gondokkal küzd. Míg a külföldi tőkés érdeklőségek évente beláthatatlan vagyonokat harcolnak össze, az itteni lakosság mérhetetlen kizsákmányolásával, addig az állam maga 22 milliárd cruzierós államadóssággal küszködik. (Egy cruziero kb. 77 fillér.)

Ez a gazdasági függőség természetesen politikai következményekkel is járt. Brazília belső életének irányítása azok kezében volt, akiket a külföldi tőke arra alkalmassnak talál, s ezáltal az ország az imperialisták jászalagjára került. Részévé vált mindazoknak az agressziós törekvéseknek, melyek a világnak ebben a térségében is az amerikaiak tervei szerint zajlottak.

Néhány év óta azonban ennek az állapotnak erősödő ellenzéke támadt. A nép szerte az országban mind jobban felismerte, hogy nyomorának, egy helyben topogásának legfőbb oka az amerikai nagytőke korlátlan uralma. Ezellen szálltak síkra, s Brazíliában is harci jelszó lett: Amerikaiak, menjetek haza. A gazdasági függőség felszámolása, a saját elképzelések szerint folytatandó kül- és belpolitika, az idegen befolyás felszámolása olyan programmá vált, mely győzelemre segítette a jelenlegi elnököt, Janio Quadrost is.

Néhány hónap telt el megválasztása óta, de már eddig is számos jelét adta annak ez a tanítóból lett politikus, hogy közelebb áll a nép törekvéseihez. Külpolitikailag síkon a semlegesség és a minden országgal való barátság programját igyekezik megvalósítani, gaz-

dasági téren az önállóság felé tesz lépéseket, s ennek érdekében, ha erőfeszítések árán is, de megkísérelte csökkenteni azt a pénzügyi nyomást, melyet az elődök által fel-szedett mérhetetlen amerikai kölcsönök és hitelek jelentenek. Szociális és kulturális téren is előre akar lépni, s követekeztesen harcol azért, hogy Brazília a brazilok igazi gazdag hazája legyen.

Brazília erőfeszítéseit néve láthatjuk igazán, milyen hatalmas küzdelmet jelent egy országnak szabadulni a nemzetközi tőke karmaiból. S ha elgondoljuk, hogy Latin-Amerika legtöbb országa hasonló vagy még nehezebb helyzetben van, akkor nem merészt levonni azt a következtetést, hogy a hatalmas ország példája ösztönöz lesz a többi itteni nemzetre is. Mert ha Brazília következetesen folytatja azt az utat, melyet most megkezdett, bizonyíthatja, hogy lehet, ha nehézségek árán is, szabadulni a külföldi imperializmus jármából.

Brazíliában e küzdelem támogatója a munkásosztály.

...s az éhberért végzett munka gyümölese egyeseknek vagyont, másoknak ragyogó ékszer jelent.

Igaz, partja ma még illegálisan van, de idő kérdése csupán, s bizonyára újra megjelenhet a politikai élet perondján. Hatása így is hatalmas, s nem vitás, hogy legális működése csak erősíti majd ezt. Kuba forradalma után ma Brazília útkeresése jelzi, hogy az amerikai kontinens déli részén megkezdődött az a folyamat, mely kisépri az idegen tőke nyomozást hatalmát, s megteremtí az itteni népek jobb és rendezett életének feltételeit. A világnak ebben a térségében is megindult a másból is vereséget szenvedő imperializmus, a tőkés monopóliumok hatalmának zsugorodása.

B. L.

HAJDÚ-BIHARI

NAPLO

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja Szerkesztő a szerkesztő bizottság Felelős szerkesztő: Pálfiás Imre Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalu tér 10. Telefon: 21-40, sportrovát: 34-07 Kiadja a Napló Lapkiadó Vállalat Debrecen, Vörösi Hadisereg útja 16. Telefon: 30-01

Terjesztő a Magyar Posta Előfizetési díj egy óra: 11 forint Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél

Szabadság Lapnyomda, Debrecen Felelős vezető: Bazsó László

HAJDÚ-BIHARI XVIII. évf., 79. szám 1961. APRILIS 2. A MA

A hazánk

Hazánk 16. évf. Magyar Szocialista Munkáspárt Debrecen megyei és Tanács vé a Hazafias Szakszervezet mácsa dísz zett április kezdettel a ban.

A díszben helyet Ferenc, az Bihar meg titkára, B Pálné, Cz István, Pá part-végreh Eva Feder, part Crisá zottságának Szász, a R nagyváradi sötítkára, Crisana nás elnö szabadulás gybe érke ség tagjai jet hely Bartha János megyei Tal lyettesé, a

Leg

Tizenhat hogy a Sz san előren rege hazá a német utolsó hor ról az ide Horthy-fas verte. Hus szenvedése és sötét é tött a sza zánk felet vaszon a f bok csup színek ke ság vörös magyar fa lett, az a katokban színtöltjai csak örök nák egyes szabadságo beszédét.

— 1945. gyobb n emlékezőn — Ezen a nép forró Szovjetunió berekre, a szabads sélet. Az a szeretet dött.

A szovj